

„Nincs más haza, csak az anyanyelv”

Márai Sándor

Kalejdoszkóp

2018/1

416-596-0297
toms-place.com

190 Baldwin St.
Kensington Market

Just west of Spadina

M-W 10-6
Th-F 10-7
Sat 9-6
Sun 12-5

Tom's Place

Tom's Place and the Mihalik family have strong Hungarian roots but at the same time are very proud Canadians. Pictured above is Tom Mihalik, with his son Tom Jr., both ready to serve you at Tom's Place. Established in 1958, Tom's Place now offers the biggest selection of suits in North America, all at great prices.

Please visit Tom's Place, one of Toronto's leading retailers for designer men's and women's business apparel.

Conveniently located in Kensington Market.

*Designer
Men's & Women's
Clothing for
Over 50 Years*

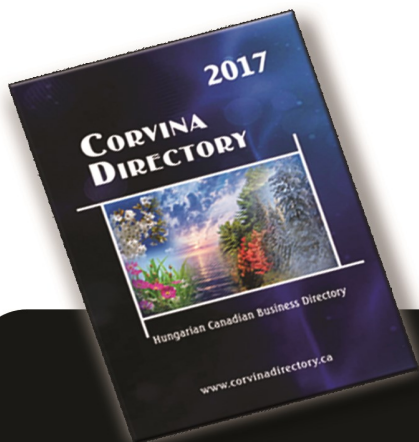

facebook.com/TomsPlaceTO

corvina

HUNGARIAN CANADIAN BUSINESS DIRECTORY

Show your business to the community,
Get new customers, extend your business
with the help of Corvina Directory book.

**Be a part of the
high quality publication.**

Serving the community since 2005

14th edition

2018

416-638-3431

info@corvinadirectory.ca

www.corvinadirectory.ca

MAGYARORSZÁG ARANYÉRMES A TÉLI OLIMPIÁN!

GRATULÁLUNK! CONGRATULATIONS!

A magyar férfi rövid pályás gyorskorcsolyaváltó megnyerte a döntőt a pjongcsangi téli olimpián, ezzel Magyarország megszerezte története első téli ötkarikás aranyérmét!

A döntőben a Liu Shaoang, Liu Shaolin Sándor, Knoch Viktor, Burján Csaba (Oláh Bence volt a tartalék) alkotta váltónak Dél-Koreával, Kínával és Kanadával kellett megküzdenie az érmekért az 5000 méteres, 45 körös távon. *(Forrás: M4 Sport)*

HUNGARY WINS FIRST EVER WINTER OLYMPICS GOLD IN MEN'S 5,000M RELAY

Hungary's most recent medal in the history of the Winter Olympics happened 38 years ago, in 1980 at the Lake Placid Winter Olympics, where Krisztina Regőczy and András Sallay ice dancers won silver medal. With today's first place, we now have a gold, two silver and four bronze medals alltogether.

The Hungarian team of Shaolin Sándor Liu, his brother, Shaoang Liu, Csaba Burján and Knoch Viktor, won the race with an amazing Olympic record of 6:31.971, while China took silver and Canada came third.

Liu Shaolin Sándor: Nagyon össze kellett rakni magunkat fejben, és hát... mi vagyunk a legjobbak! Egy hibát sem követtünk el, mindenki nagyon akart... meg-csináltam, és úgy haraptam a végén a levegőt, ahogy senki.

De Liu Shaoang: A 38 éves várankozásnak most már vége van, és egyből egy aranyéremmel. Ez hihetetlen!

Burján Csaba: Még felfoghatatlan az egész. Kemény futam volt... Sikerült... és most itt vagyunk a világ tején, ez eszméletlen!

Knoch Viktor: ... Büszke vagyok erre a csapatra, ezt a győzelmet nem lehet felfogni...

TARTALOMBÓL - CONTENTS

Petőfi Sándor: 1848 (vers)	2
Mátyás király emlékévé	3 - 6
Pordány László: Torda, 2018. január 13.	7
Illyés Gyula: A reformáció genfi emlékműve előtt (vers)	8
Szabó Lászlóné: A Balassi-emlékkard és a Balassi-érem átadása...	10
Jókai Mór (1825. febr. 18.) - a Magyar Széppróza Napja	12
Király Ilona versei	14
Varga Gabriella - Vencser László: Nyolcéves a Jakab Antal Keresztény Kör	15
Csibi Balázs: A torontói Reményi Zeneház nemzeti büszkeségünk	18
Radnai István versei	19
Dancs Rózsa: Jótékonyági Rákóczi-bál Torontóban	20
In Memoriam Kallós Zoltán	22
Kónya-Hamar Sándor: Búcsú Kallós Zoltántól	23

*Borítón: Matthias Graduale egy lapja-1480.
Országos Széchényi Könyvtár tulajdona*

KALEJDOSZKÓP - KALEIDOSCOPE
ISSN 1480-5499

MEGJELENIK KÉTHAVONTA - PUBLISHED BIMONTHLY

Előfizetés - Subscription: CA\$75.00/year

Foreign: US\$85.00/year

Elnök - Telch György-George - President

Főszerkesztő - Telch-Dancs Rózsa - Editor-in-Chief

Főmunkatárs: Varga Gabriella

Munkatársak: Bácsalmási István, Csibi Balázs, Veszely Ferenc

122 Silas Hill Drive, Toronto, ON, M2J 2X9, Canada

Tel.: 647-979-4631

E-mail: rozsatelchdancs@gmail.com

Copyright © Kaleidoscope Heritage Club

A folyóiratot digitálisan archiválja az Országos Széchényi
Könyvtár EPA adatbázisa: <http://epa.oszk.hu/01600/01658>

www.kalejdoszkep.ca

No part of this publication may be reproduced by electronic means, photocopying or otherwise, without written permission from the publisher, excepting brief quotes for the purpose of review

A KALEJDOSZKÓP szó a Pallas Nagy Lexikona
helyesírását követi

PETŐFI SÁNDOR: 1848

Ezernyolcszáznegyvennyolc, te csillag,
Te a népek hajnalcsillaga!...
Megviradt, fölbredett a föld, fut
A hajnaltól a nagy éjszaka.
Piros arccal
Jött e hajnal,
Piros arca vad sugára
Komor fényt vet a világra;
E pirulás: vér, harag és szégyen
A fölbredt nemzetek szemében.

Szégyeneljük szolgáságunk éjét,
Zsarnokok, rátok száll haragunk,
S a reggeli imádság fejében
Istenünknek vérrel áldozunk.
Álmainkban
Alattomban
Megcsapolták szíveinket,
Hogy kioltsák életünket,
De maradt még a népeknek vére
Annyi, ami fölkiált az égre.

Áll a tenger nagy elbámultában,
Áll a tenger és a föld mozog,
Emelkednek a száraz hullámok,
Emelkednek rémes torlaszok.
Reng a gálya...
Vitorlája
Iszaposan összetépve
A kormányos szíve képe,
Aki esztét veszítve áll magában
Beburkolva rongyos biborában.

Csatatér a nagyvilág. Ahány kéz,
Annyi fegyver, annyi katona.
Mik ezek itt lábaim alatt?... hah,
Eltépett lánc s eltört korona.
Tűzbe véle!...
No de mégse,
Régiségek közé zárjuk,
De nevöket írjuk rájuk,
Különben majd a későn-születtek
Nem tudnák, hogy ezek mik lehettek.

Nagy idők. Beteljesült az Írás
Jósolatja: egy nyáj, egy akol.
Egy vallás van a földön: szabadság!
Aki mást vall, rettentőn lakol.
Régi szentek
Mind elestek,
Földült szobraik kövéből
Uj dicső szentegyház épül,
A kék eget vesszük boltozatnak,
S oltárlámpa lészen benne a nap!
(Debrecen, 1848. október vége - november 16.)

PETŐFI SÁNDOR

Szabadság, szerelem!
E kettő kell nekem.
Szerelmemért fölláldozom
Az életet,
Szabadságért fölláldozom
Szerelmemet.
(Pest, 1847. január 1.)

Liberty and sweet Love,
These two I ever need;
Willingly I would yield
For Love my life's poor meed;
But even my love would yield
To Freedom's claim thereof.

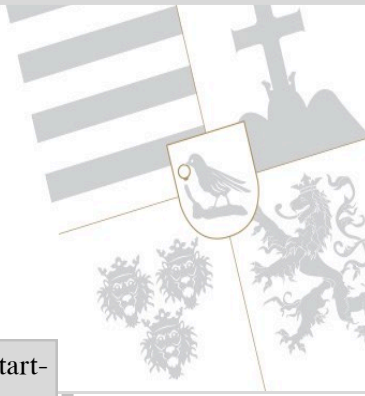
Transl. by WM. N. Loew

The Hungarian revolution of 1848 was the longest in Europe, crushed in August 1849 by Austrian and Russian armies. It started on 15 March 1848, when Hungarian patriots organized mass demonstrations in Pest and Buda (today Budapest) which forced the imperial governor to accept their 12 points of demands, which included the demand for freedom of press, an independent Hungarian ministry residing in Buda-Pest and responsible to a popularly elected parliament, the formation of a National Guard, complete civil and religious equality, trial by jury, a national bank, a Hungarian army, the withdrawal of foreign troops from Hungary (Austrian troops), the freeing of political prisoners, and the union with Transylvania. On that morning, the demands were read aloud along with poetry by Sándor Petőfi with the simple lines of "We swear by the God of the Hungarians. We swear, we shall be slaves no more". Lajos Kossuth and some other liberal nobility that made up the Diet appealed to the Habsburg court with demands for representative government and civil liberties.

The revolution grew into a war for independence from the Austrian Empire when Josip Jelačić, Ban of Croatia, crossed the border to restore Habsburg control. The new government, led by Lajos Kossuth, was initially successful against the Habsburg forces. Although Hungary took a national united stand for its freedom, some minorities of the Kingdom of Hungary, including the Serbs of Vojvodina, the Romanians of Transylvania and some Slovaks of Upper Hungary supported the Habsburg Emperor and fought against the Hungarian Revolutionary Army. Eventually, after one and a half years of fighting, the revolution was crushed when Russian Tsar Nicholas I marched into Hungary with over 300,000 troops. Hungary was thus placed under brutal martial law, with the Austrian government restored. The leading rebels like Kossuth fled into exile or were executed. In the long run, the passive resistance following the revolution led to the Austro-Hungarian Compromise (1867), which marked the birth of the Austro-Hungarian Empire.

1458
2018
MÁTYÁS KIRÁLY
EMLÉKÉV

Hunyadi Mátyás (élt: 1443-1490)

„Mátyás királyt az utókor nagy reneszánsz uralkodónak tartja, aki Magyarországon először honosította meg ennek az eredményeit. Udvarába nem csak számos olasz humanistát, hanem természettudósokat, művészeket is meghívott. Könyvtára, a Bibliotheca Corviniana gyűjteménye messze földön híres volt. Mátyás őszintén fogékony volt az itáliai humanizmus iránt, de egyúttal messzemenően tudatában volt annak, hogy a művészetpártolás fontos uralkodói erény. Kedvelte az antik szerzőket, és szívesen vett részt humanista szimpóziumokon, vitákban. Ennek a szellemi irányzatnak a magyarországi fő képviselője Vitéz János volt. A korszerű tanokkal rokonszenvező főpapok Mátyás egyetértésével számos tehetséges fiatalot küldtek Itáliába tanulni. Köztük volt Vitéz János unokaöccse, Csezmicei János, költői nevén Janus Pannonius is. Ő hozta Magyarországra barátját, Galeotto Marziót.

JANUS PANNONIUS

AZ OROSLÁNOKRÓL, melyeket Firenze városa ajándékozott Mátyás királynak

Győzetlen Mátyás, nincs ok nélkül, hogy a toszkán nemzet oroszlánt küld tiszteletül teneked.
Mert ez a vad hozzád számos dolgára hasonló s így méltón adták néked ajándokul azt.
Ő a vadak fejedelme, miként te az embereké vagy, néki sörénye dicső, néked a hajzatod az.
Néki a karma merész, míg néked a kardod, a lándzsád, veszteseket te kímélsz, bántani ő se szokott.
Nemd e tanúsítják mindezt a csehek vezetői?
Új országodnak kedves előjele ez.

Hadd vonják oroszlánok szekered!
Maga Cybele adta ezt neked.
Szántóföldön kocsid ha áthalad,
kalászs se hajlik lábaik alatt.
S ha vízre szállsz, mint tenger istene,
léptük hullámok hátán lengene.
D e jó későn majd égbe vonjanak,
ismerik útját e csodás vadak.
Nagy királyok közt is legnagyobbik Mátyás,
nincs mit Itália még adhatna már más.
Versengett egymással eddig minden tája,
ki-ki saját kincsét hogy elébed tárja.
Velenze selyméből, Róma aranyából,
fegyvert küld Milánó, paripáját Nápoly,
Firenze volt csupán hátra még a sorján;
megjött íme ez is, adója: oroszlán.
Amely őt vezette, helyes volt a szándék:
Mert erősnek illő erős az ajándék.

Eurystheus hajdan váltig örvendezett
a rangjához illő dicső zsákmány felett,
mikor Herkulesnek bős parancsot adat
s el is hozta ez a naemei vadat.
— Mátyásnak most bezeg több a dicsősége:
Ez a tisztesség most kétszeresen érte.
Két oroszlánt küld az Arnó-parti róna
s önként nyújtja néki, nem is parancsszóra.

JANUS PANNONIUS

A KIRÁLYI FOGATOT VONÓ SZARVASRÓL

Szarvas hogyan felejteth el vadont?
Nem fél, hogy rá ember, vagy vizsla ront?
Kocsidba fogva jár, bajt nem csinál:
Tudjuk, teérted van mindez, király!
Vadász Dianát hordja ily fogat
az erdősormú Taygetos alatt.
Ily szarvassá lett társa, Aktaeon
s kutyák szagatták szét dühös-vakon.
— Ki oly vad még, hogy lázong ellened,
ha már az állat is hódol neked?!

Mátyás király szülőháza Kolozsvárott (Fotó: archeologia.hu)

MATTHIAS'S

GREAT COAT-OF-ARMS

In the middle are personal coat of arms of Matthias Corvinus (Quartered:

1. Hungary's two-barred cross,
2. Árpád dynasty,
3. Bohemia, and
4. Hunyadi family) and that of his wife Beatrice of Naples (Quartered:

1. and 4. Arpad dynasty – France ancient – Jerusalem Impaled; 2. and 3. Aragon), above them a royal crown. On the outer edge there are coat of arms of various lands, beginning from the top clockwise they are: Bohemia, Luxemburg, Lower Lusatia, Moravia, Austria, Galicia–Volhynia, Silesia, Dalmatia-Croatia, Beszterce county

HOLLÓS MÁTYÁS

Hollós Mátyás jó királyunk,
Jól megülte székét,
Nem nézte, hogy kis kényurak
Sanyargassák népét.
Visegrádi széjes várát
El-elhatta lopva,
Hogy a népnek buját-baját
Kitudja titokba.
Felöltözött durva daróc paraszti
ruhába,
S így vetődött el egy este
kincses Kolozsvárra.
Reggel alig pitymallott még
Isten áldott napja,
Nehán rongyát Mátyás király
fel magára kapta.
Kiült a legközelebbi utca sze-
geletre.
Nem sokáig lógatta ott tétlenül
a lábát,
Hetykes hajdu állt előtte, s
büszkén rákiabált:
Mit lopod itt a napot, hé, mit
ülsz itt heába,
Mensz rögtön fát aprítani bíró
udvarába.
És vajon a bérem mi lesz? -
tudakolta Mátyás.
A béred egy héten hat nap,
s a hetedik rádás.
Mi az, mész vagy nem mész?
Jót húzott a válla közi,

nesze, itt a félpénz.
Ment most imán Mátyás király
sajgó vállal s a hajdu utána.
Itt es, ott es, és még máshol el-
felhangzott a lárma.
És a király egész nap a fát
hordogatta. S ennek a közin
a kezit egynéhán fa véresre
hasgatta.
De ez a vércsepp nem esett
hiába,
me felírta három hasáb fára a
nevét Mátyás király.
Másnap aztán reggel kürtszó
zendült, zászló lengett,
futott a hír szerte.
Mert jön a király nagy
seregével és kérdezzetve.
Kérdezgette a bírót, hogy mi
hír van a városba.
Hát a bíró azt mondta:
Reám ezt es, azt es mondnak.
Arra kérem kigyelmedet,
ne higgyen a szónak.
Gonosz bíró, álnok szónak én
sohase hittem.
De ez a három piros vércsepp
az én vérem itten.
Szamosujvár börtönébe fogsz
lakolni érte,
Mind így jár, ki törvéntelen
terhet rak a népre.

Agyagfalva

MÁTYÁS KIRÁLY ARANYSZŐRŰ BÁRÁNYA

Elment a burkus király Mátyás királyhoz. Mint pajtások
köszöntötték egymást. Mondja a burkus király, hogy:

– Úgy hallottam, hogy egy aranyszőrű báránya van.
– Igaz – azt mondja –, nekem van a juhaim közt egy
aranyszőrű báránynom, és oan csobánom van, hogy sosem
hazudott.

A burkus király azt mondta:

– Én megmutatom, hogy hazud.

– De – azt mondja Mátyás király – a nem hazud, oan nincs!

– De én megmutatom, hogy hazud, mert én megcsalom, hogy
muszáj, hogy hazudjon.

Azt mondja Mátyás király, hogy:

– Én es fogadok akármibe, hogy nem hazud. Fele országotat
odaadom.

Azt mondja a burkus király:

– Én es odaadom fele országotat, ha nem hazud.

Jó, mán kezet fognak, avval jóccokát mond a burkus király,
és elmenen onnat más szállására. Ott felöltözött a burkus
király ilyen parasztgúnyába, és elment ki a tanyára. Köszönti
a csobánt. Fogadja a csobán.

– Isten hozta, király uram!

– Honnét üsmersz te engemet, hogy én király vagyok?

Azt mondja a csobán:

– Üsmerem én a szován, hogy maga király.

Azt mondja a burkus király:

– Adok én neked sok pénzt és hat lovat és hintót, add nekem
az aranyszőrű bárányt!

– Jaj – azt mondja –, a viláért se adnám, mert felakasztana
Mátyás király.

Sok pénzt ígért neki, nem, egyként se egyezett belé.

Hazamegyen nagy búsan a szállására, és ott búsul, és ott volt
a leánya es. Azt mondja:

– Ne búsuljon, mert elmenyek én egy csomó színarannyal és
megcsalom én.

Vitt egy ládácska színaranyat és egy üveg bort jó mézesen,
hogy a csobánt megcsalja. De azt mondja a csobán, hogy neki
nem szükös a pénz, Mátyás király felakasztatja, ha kérdi,
hogy hova lett az aranyszőrű bárány. Addig mondott a leány,
addig incselkedett, hogy megitták a bort, de a leánynak kel-
lett elébb innia belőlle, hogy lássa, nem tett-é valami étetót
beléje. Oan kedve kerekedett aztán a csobánnak, hogy azt
mondja: odaadja, ha hagyja, hogy velle háljon, de pénz nem,
néki nem kell, mert pénz néki elég van.

Sokat nem szokotalódott a leány, hagyta, hogy velle háljon.
No, azután azt mondja a leány a csobánnak, hogy:

– Nyúzd meg a bárányt, és a húst edd meg, mert nékem a
húsa nem kell, csak a bőre.

Hazavitte nagy örömmel az apjának az aranyszőrű báránynak
a bőrét. No, örvendezett az apja es, hogy a leánya meg tudta
csalni a csobánt.

De reggel lett, és búsul a csobán, hogy mit mondjon ő most
Mátyás királynak, hogy az aranyszőrű bárány elveszett. Jött
haza a csobán, hogy a királynak mondja meg, ha mit tud

A Kolozsvári Mátyás szobor. Fadrusz János alkotása

hazudni. Útközben beszúrta a botját egy féreglikba, és a kalapját reatette. Elhátrált tőle, még nekiment, köszöntötte király uramnak. Mondta a király: – Mi újság a tanyán? – Mán a kalapja.

Mondja újra a csobán:

– Ott bizon nincs más, az aranyszőrű bárány elveszett, a farkas megette. Mikor azt kimondta, megéjedett.

– Hazudsz, mert akkor a többit es megette volna!

Avval kivette a botját, és hazament esméga a király felé. Esmég talált egy féreglikat, és esméga beletette a pálcáját, rea a kalapját, és köszöntötte király uramnak:

– Mi hír van a tanyán?

– Nincs egyéb, csak az aranyszőrű bárány bédöglött a kútba.

– Hazudsz – azt mondja a király –, mert a többi es bédöglött volna!

Esmént kivette a pálcát, és ment hazafelé. Harmadszor es talált egy féreglikat, belétette a pálcáját, rea a kalapját, és köszöntötte király uramnak:

– Mi újság a tanyán?

– Ellopták az aranyszőrű bárányt.

– Te, hazudsz – mondta a király –, mert a többit es ellopták volna!

Kivette a kalapját, és továbbindult Mátyás király palotájába, és ott a burkus király a leányával az asztalnál ültek. No, osztán bémenen, és köszönti a két királyt és a leányt es. De mán a bört odavitte volt Mátyás királynak a burkus király, és most várták, hogy hazud-é, mert ha hazudott volna, Mátyás király elvesztette volna a fele királyságát. Kérdi Mátyás király:

– Mi újság a tanyán?

– Nincs egyéb semmi, mint az aranyszőrű bárányt egy szép fekete báránnyal felcseréltem.

De volt-é Mátyás királynak öröme! De azt mondja: – Hát hozd bé a bárányt!

De azt mondja a csobán:

– Ott középhelyt ül a két király közt.

– Bravó – mondta Mátyás király a csobánnak –, hogy nem hazudtál, má most néked adom a burkus királynak a fél országot, amit tőle elnyertem.

– No – mondja a burkus király –, én es odaadom a leányom, úgyes megkóstolták egymást.

És úgy lett a csobánból burkus király.

Pürkerec

ARANY JÁNOS: MÁTYÁS ANYJA

Szilágyi
Örzsébet
Levelét megírta;
Szerelmes
Könnyével
Azt is telesírta.

Fiának
A levél,
Prága városába,
Örömhírt
Viszen a
Szomorú fogságba:

„Gyermekem!
Ne mozdulj
Prága városából;
Kiveszlek,
Kiváltlak
A nehéz rabságból.

„Arannyal,
Ezüsttel
Mégfizetek érted;
Szívemen
Hordom én
A te hazatérted.

„Ne mozdulj,
Ne indulj,
Én egyetlen árvám!
Ki lesz az
Én fiam
Ha megejt az *ármány*?

„Adassék
A levél
Hunyadi Mátyásnak,
Tulajdon
Kezébe,
Senkinek se másnak.”

Fekete
Viaszból
Nyom reá pecsétet;
Könyöklón
Várnak az
Udvari cselédek.

„Ki viszi
Hamarabb
Levelem Prágába?

Száz arany,
Meg a ló,
Teste fáradsága.”

„Viszem én,
Viszem én,
Hét nap elegendő.”
„Szerelmes
Szívemnek
Hét egész esztendő!”

„Viszem én,
Hozom én
Válaszát három nap.”
„Szerelmes
Szívemnek
Három egész hónap!”

„Istenem,
Istenem,
Mért nem adál szárnyat,
Hogy utól-
Érhetném
Az anyai vágyat!” -

S ahol jön,
Ahol jön
Egy fekete holló;
Hunyadi
Paizsán
Űl ahhoz hasonló.

Lecsapott,
Lecsapott
Fekete szélvészéből,
Kikapá
Levelét
Az anyai kézből.

„Hamar a
Madarat!...
El kell venni tőle!”
Szalad a
Sokaság
Nyomba, hogy lelője.

Madarat
Nem egyet,
Százat is meglőnek:
Híre sincs,
Nyoma sincs
A levélvivőnek.

Napestig
Az erdőn
Üzeti hiába:
Éjfelen
Kocognak
Özvegy ablakába.

„Ki kopog?
Mi kopog?
Egy fekete holló!
Nála még
A levél,
Vagy ahhoz hasonló.

Piros a
Pecsétje;
Finom a hajtása:
Oh áldott,
Oh áldott
A keze-irása!

(1854.)

Zichy Mihály: Mátyás anyja

KING MATTHIAS AND THE SHEPHERD

One fine day the king of Prussia along with his daughter visited his good friend king Matthias, the Hungarian king. King Matthias warmly welcomed them.

"Is that right that you have a sheep which has fleece of gold?" Prussian king asked king Matthias .

"Yes my friend,that's true. I have a sheep with fleece of gold, and let me tell you one more interesting thing that the shepherd who takes care of that sheep never tells a lie" Said Matthias.

"What if I make your shepherd lie ?" Prussian king asked with a smile on his face.

"Oh! I see..then I will give you the half of my country, I know that the my shepherd will never lie." said king Matthias to his friend.

"If I will not succeed in making him lie , I will give you the half of Prussia.", said the king of Prussia. Both the king agreed on that. Next day the Prussian king went to the Shepherd and said to him, " I will give you six horses if you give the sheep with fleece of gold to me."

"Sorry I can't give it to you it is the property of my king.", answered the young shepherd.

"Will you give it to me in return of ten horses?", The king of Prussia tried again.

"Sorry, no question of that." , said the honest man.

Disappointed king went back to his home and told his daughter about the shepherd. "Don't worry father, I will do this for you.", the princess said to the king.

She went to the shepherd and said "Will you exchange the sheep with fleece of gold with a bag full of gold ?" "No I will not do that" said the young man. The princess insisted again and again.

The shepherd said "I will give it to you if you promise to be my wife."

"Alright, but I need only the fleece not the sheep." The princess agreed.

She took the fleece and went back to her father and told him everything. King became very happy and hugged his daughter. "I am sure now the shepherd will lie to Matthias about the fleece of gold." He said .

But he was wrong, next day the young shepherd went to the king Matthias and told him the truth in the presence of Prussian king and his daughter.

"Hmmm ... so you didn't lie to me " said king Matthias , "You proved me right in front of my friend". King Matthias told him about the bet between him and his friend.

"I am very happy with you and I am giving you my half of Prussia" said king Matthias.

"And my daughter is your's now, you are such a good and honest man and I am sure you will keep her happy. "The Prussian king gave his daughter's hand into young man's hand. Everyone was so happy. The young shepherd was now the king of Prussia.

Hungarian folktale retold by -Aunt Mary

Anyanyelvünk műhelye - gyermekeink öröme!

Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere, Kövér László, az Országgyűlés elnöke, Kató Béla erdélyi református püspök, Kovács István unitárius közügyigazgató és Kászoni-Kövendi József, a Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Unitárius Egyházkerület püspöki helynöke (b-j) a vallásszabadság első kinyilvánításának 450. évfordulóján tartott ünnepségen, a Vallásszabadság emlékművének avatásán az erdélyi Tordán. Az emlékmű Liviu Mocan szobrászművész alkotása.

MTI Fotók: Biró István

PORDÁNY LÁSZLÓ

TORDA, 2018. JANUÁR 13.

A magyarság - képviselői által - történelmet írt 2018. január 13-án, Tordán. Kicsit talán pontosabban: új történelmi korszakot nyitott. Egyrészt a saját életében, másrészt és konkrétan a magyar-román kapcsolatok sok évtizedének történetében. Egy 30 évvel ezelőtti délvidéki jelszót Erdély vonatkozásában fölidézve: Talpra álltunk, megmaradunk! Hogyan?

Ez év január 13-án ünnepség és műemlékavatás volt Tordán, Erdélyben, a 450 évvel ezelőtti ottani országgyűlés, valamint az unitárius egyház megalapításának emlékeztérére. Ezen az országgyűlésen kimondták a vallások egyenlőségét, a teljes lelkiismereti és vallásszabadságot - elsőként Európában, messze-messze megelőzve a hasonló nyugat-európai eseményeket.

Nagy volt a tömeg, megjelent és ünnepi köszöntőt mondott számos lelkipásztor, több román politikus és egyházi méltóság, a 450 éve ugyanazon négy egyház (katolikus, református, evangélikus és unitárius) vezetői, valamint Kövér László, a magyar országgyűlés elnöke, a kormány több minisztere; jelen voltak a magyar parlamenti és az erdélyi magyar pártok vezetői és képviselői. Mindez önmagában még nem szenzáció, bár kétségtelen, hogy ilyen összetételű és intenzitású magyar jelenlét mostanában nem fordult elő Romániában (talán Orbán Viktor bálványosi és tusnádi beszédeit leszámítva, de azokon nem szoktak román notabilitások megjelenni.) Először akkor kaptuk föl a fejünket, amikor a Házelnök – egyébként elejétől

végig kitűnő és a lényegről szóló – beszéde vége felé megjegyezte, hogy bár a román ortodox egyház nem szerepelt az egykori részt vevő egyházak között, a zsidók és mások mellett a románok is szabad működési lehetőséget kaptak annak ellenére, hogy (akkor még) *kevesen voltak Erdélyben*.

Az etnikai viszonyok és főleg a számok változásai csak félig számítanak tabutémának Romániában (nálunk is elég ritkán van szó róluk), de az adatok sok évtizedes elhallgatásának és hamisításának eredményeként az átlag románok csak homályos, vagy minimális fogalma van az egészről; inkább olyasmi van a fejében – tisztelet a kivételnek – hogy „Erdély román föld”, és a magyarok csak betolakodók. Ennek ellenkezőjére utalni a helyszínen sok ember, köztük románok jelenlétében, vagyis az igazságra nyilvánosan emlékeztetni – nos, ez mindenképpen a Gyurcsány-korabeli, valamint az azt megelőző időszakok teljes külügyi meghunyászkodásának végét, és a felelős, emelt fővel történő politizálás kezdetét jelzi. És előre vetíti a folytatást. Mert mostantól hangsúlyosan ki kell és ki is lehet mondani, hogy a mára túlnyomórészt román lakosságú Nagyváradtól Brassóig az erdélyi városok nemrégben még magyar többségűek voltak. Mint pl. Kolozsvár a XX. sz. közepéig, ebből lett mára 15% vagy már annyi sem; Marosvásárhelyen, ahol még az én gyerekkoromban is alig volt található néhány román, ma kisebbségben vagyunk. Természetes asszimiláció illet semmilyen körülmények között nem produkálhat, tehát nyilvánvaló, hogy „az etnikai viszonyok mesterséges és erőszakos megváltoztatása” áll fenn, amit az ENSZ, az EU és mások dokumentumai és ál-

lásfoglalásai is elitélnek. Nem változik ennek tudatosításával hirtelen semmi, de föl lehet hívni vele a figyelmet arra, hogy valami régóta és egyfolytában nagyon nincs rendben, teljes ellentétben a hivatalos román propagandával. Még hozzá most kell ezt hangsúlyozni, 2018-ban, Erdély elvesztésének (ellenkező oldalról: Nagy-Románia létrejöttének) 100. évfordulóján.

Kövér tényszerű, mégis korszakos megjegyzése után izgatottan vártuk, hogy vajon előhozza-e a kedélyeket legújabbban fölzaklató román miniszterelnöki székely- és ezáltal összmagyar-ellenes durva kijelentését, hogy ti. ha kitűzik a közintézményekre a székely zászlót, akkor azok is ott fognak lógni mellette, akik megteszik. Szóval akasztással fenyegetőzött. Nos, Kövér előhozta. Ott, ahol korábbi diplomáciánk lapított és sunyított volna. Hogy ne legyen félreértés, megerősítette őt néhány perccel később a Parlament Külügyi Bizottságának elnöke, korábbi külügyi államtitkár, Németh Zsolt, kijelentve,

hogy a román miniszterelnök kijelentése elfogadhatatlan. És hozzáfűzte: annál több székely zászlót fogunk kitűzni! Bátor beszéd volt, de nem dőlt vele össze a sovén román világ, és további fenyegetőzés sem történt, legalább egyelőre.

A történetek előre vetítik, hogy megelégtünk a 100 éve tartó és még mindig gyilkolással fenyegető magyarellenességet, és további lapítás helyett felelősen, de határozottan keressük az ellenszerét. Hangsúlyos a felelősség,

már csak azért is, mert náluk kétszeresen nagyobb és - ez is félig- meddig tabutéma - többszörösen erősebb országról van szó, amellyel nem érdemes ujjat húzni. Bármilyen provokációnak tehát a látszatát is el kell kerülni, ugyanakkor választ kell adni a román részről érkező provokációkra. Amelyek ugyanis szinte biztosan várhatók a jubileumi évben, hiszen az első már meg is történt a miniszterelnöki fenyegetés formájában. Nem lesz tehát könnyű ez az idei év a magyar külügy és a diplomácia, valamint az egész magyarság számára, mert nagyon keskeny úton kell végigmenni. Nem lehet a mindent elfogadó, mindenbe beleegyező, azért sehova nem vezető útra visszatérni, másrészt azonban meg kell őrizni a békét, ami az említettek miatt nekünk fontosabb. Annyira azonban már vagyunk elég erősek lélekben és nemzeti tudatban, hogy bízunk benne: ha türelmesek vagyunk és jól tesszük a dolgunkat, mindez sikerülni fog. A sokat hangoztatott tolerancia jegyében egyszer újra otthon lehetünk Erdélyben, és a székelyek számára egyszer, talán nem is nagyon sokára, megvalósul az autonómia.

A REFORMÁCIÓ GENFI EMLÉKMŰVE ELŐTT

Illyés Gyula

Száznegyvenhárom léptem: ez a hossza a szobor-sornak. Hírnök, ki megölt milliók végső tisztelgését hozza, úgy mentem el rajvonaluk előtt.

Kálvin, Knox, Farel, Béza! S bika-fővel a hadrakelt hit zord hadnagyai, a Vilmosok! és Coligny és Cromwell – ők néztek rám – s a szablyás Bocskay!... Hátrálnom kellett közülükből: mindet nem fogta össze csak messzibb tekintet. Fölhúzódtam a kert felé, a fákig s lelkemben is hús tárgyilagosságig.

S most mintha ők álltak volna kaszárnya-számadáson az én szemem előtt, feszesen-katonásan kilépvén éppen akkor a háttérül kapott nagy szikla-falból s abból a másik, épp oly teli tömbből, a mögéjük kövesedett időből.

Addig jöhettek, maguk is meredt kövek a napfénybe, hol nem lehet szavuk már. Szavuk immár csak a tett, mely idővel ad magyarázatot! Holtak, vigyázz-ban állók, szóljatok!

Vagy előbb én beszélhetek?

Kik ott álltatok, "nem tehetve másképp", mert ez vagy az, de megalkuvás nincsen, mert a langyosat kiköpi az Isten, kik után tárgyként maradt fönn a szándék, mennyi az igazság még öklötökben, mely négy százada oly nagy esküt markolt, mely kőbe s öröklétbe görcsösödten tartja ma is a bibliát s a kardot? Mit adott, melyre fölgerjedt szerelmes dühével törtetek, a cél, ahogy elértétek?

Ti kérditek?

S ha nem lesz örömtökre meghallanotok? Elmondom. Épp mert nekem is keserves.

Álltatok égve az Úr igazától; állt szemközt épp oly tüzzel teli tábor; aztán dönteni kezdett ezredegszer az ész helyett a fegyver a láng.

Hogy várja örök üdv a lelket:
 rángtak milliósám kínban a testek
 csatamezőn, bitófán, vérpadon,
 karón, keréken, meg a fájdalom-
 szerzés új mestergépein; növesztett
 egymással szemben erdőnyi keresztet
 Jézus példája, végig Európán;
 égtek, hogy égjen itt a kép s a "bálvány",
 ott a "csalárd könyv" – városok és falvak,
 hol újra emberhúst faltak a félvad
 zsoldosok, eladdig míg tűz a tűzzel,
 nem állt egymással szemben bűn a bűnnel,
 eladdig, míg nem jött – a győzelem?
 Az idő. Okosan, türelmesen
 s némi humorral.

A kétféle had

és hit várai szemközt állanak
 ma is, az én hazámban is:
 a zordon fehér-falú s arany-cifrázta templom
 vén tornyai még ágyúként vitáznak
 minden beharangozáskor, vasárnap
 papjaik bent még ősimód dörögnek,
 de kijövet az utcán átköszönnek
 s ujjon mutatják, hogy hány órákor
 s kinél lesz ferbli-kör vagy harcsa-tor
 s egy kis ital.

Szép. Magam is helyeslem;
 ha pap vagyok, magam is így cselekszem:
 "értsük meg egymást!"

De nem volt nagy ár
 mégis a harminc évi döghalál,
 d'Aubigné dühe, Coligny halála,
 Szent Bertalan bosszútlan éjszakája,
 fél Németország, a ketté törött
 Európa s hogy itt volt a török
 százötven évig és a mi hazánk... -
 Ez lett a "győzelem"! Ezt küldte ránk
 Isten azzal, hogy "napként kimutatta":
 nem érte folyt a harc, hanem miatta;
 ilyen volt, mit díjul szánt, a jövő:
 mert volt-e vajon győztes, kit nem ő
 rendelt eleve győzni?

Győztetek.

Maga a Sátán győzött veletek!
 Balekok voltatok, mind! Hátra arc!
 Nincs jogotok egy lépés sem előre.
 Törlődjete be kőbe és időbe.

Elveszett – eleve! – a harc!
 mondtam keményen, mint aki magára
 támad először is az igazával;
 majd:

Megbuktatok! A haddal simára
 törölt kontinens – e fekete tábla -
 közepére mi iratott eredmény?
 Egy betű, egy már tréfának sem új

buta betű s az is csak magyarul:
 mért több a keresztyén, mint a keresztyény?
 Értelmet annyi millió halott
 véreből ennyit párolhattatok,
 midőn – feledve, kinek mi a dolga -
 karddal csaptatok ti is a Csomóba:
 a Földadatba, mely épp a kötés
 kibogozásával szép és merész.
 Ez az "eredmény"!

És ha – ez se volna?!

– kondult bennem is, ahogy várható volt,
 a tulsó torony az innen valóra
 (és attól fogva mind a kettő bongott)
 s kelt ezredszer is – alig finomodva -
 bennem a két ős ádáz szó-birokra:
 a mindig úrhitú tolnai pásztor
 s a csupa dac sárréti prédikátor.
 Mert mi szorította kézbe a fegyvert?
 Nem a Rossz ellen támadt, aki felkelt?
 S ha annyi sem lett volna harc? Ha szótlan
 "hal el a hit" a "római mocsokban"?
 Ha arra tart eszme s világ, amerre
 a "tiarás templom-kufár" vezette,
 ha nincs, ki a bűnnek ellenszegül
 s – ha úgy fordul, hát reménytelenül,
 de csak annál szebb önfeláldozásképp -
 odavágja, hogy "nem tehettem másképp!",
 ma hol vagyunk?! Akkor tán elmarad
 a kín, a vér, akkor nincs áldozat,
 nincs – inkvizíció?!

Ha - bár "hiába" -

Gusztáv Adolf nem ül harci lovára,
 jobbágy-iga helyett nem vágynak inkább
 fegyvert ölteni a toulouse-i tiszták,
 valdeusok, husziták, Bocskay
 írást-imát se tudó hajdúi,
 hiszed, hogy lett volna béke, olyan bár,
 amilyet az imént lemosolyogtál?
 Hiszed, hogy volna olyan-amilyen
 magyarság, ha nincs – Kálvin?

Nem hiszem.

Vagy mást mondok: szobádban volna villany,
 ha nem lép Giordano Bruno a tűzbe?
 Hol kezdődött, hogy atomerő is van
 S holnap rakétán repülsz ki az űrbe?
 Övék az érdem, kiket sem a máglya
 nem riaszthatott vissza, sem a gálya -
 sem harcaik bukása,
 a léptenként fölmeredő "hiába"!
 Látták, vagy nem a céljuk,
 azt jól látták, hogy nincs visszafelé út;
 a mult, ahogy füst-vetve összeomlott,
 úgy lökte őket, mint lőpor az ólmot:

előre! és ők vállalták e sorsot -
Mondd hát velem, hogy dicsőség reájuk!

Álltam némán, hírhozó katonájuk,
már azt forgatva, hogy én mit kapok,
nem is őtőlük magyarázatot:
a tettektől, melyek – akár a gyermek -
magukért csak felnőttsorban felelnek.
Végül, ezt mondtam, önvigasztalásképp:
volt bárkié a szándék,
maga az Isten se tudhatta másképp.

1955

SZABÓ LÁSZLÓNÉ

A BALASSI-EMLEKKARD ÉS A BALASSI-ÉREM ÁTADÁSA, 2018

„Te katonád voltam, Uram, és az te seregedben jártam.”

2018. február 14-én – Bálint napján – a budai Gellért Szálló Gobelín-termében, a XXII. alkalommal adták át a magyar alapítású, nemzetközi irodalmi díjat, a Balassi Bálint- emlékkardot. Ezt az elismerést minden évben egy magyar költőnek és egy külföldi műfordítónak ítélik oda, akinek lírája és fordítói munkássága méltó Balassi Bálint életművéhez. Az irodalmi díjhoz kapcsolódóan létrehozott Balassi-érmet pedig, 2012 óta, olyan kiemelkedő személyiségek kapják, akik sokat tesznek Balassi Bálint emlékének ápolásáért.

Az ünneplő közösséget Molnár Pál – díjalapító, a Balassi Kard Művészeti Alapítvány elnöke – köszöntötte, majd bejelentette, hogy 2018-ban, a Balassi-emlékkardot Lövétei Lázár László székelyföldi költő – esszéista, folyóirat szerkesztő – kapja. Az irodalmi díj testülete az ő költészetét tartja a XVI. századi költői műveihez méltónak. Ferenczes István – 2005-ben Balassi-karddal kitüntetett költő – laudációját Szalóczy Pál, Kazinczy-díjas előadóművész olvasta fel. Lövétei Lázár Lászlóról megtudhattuk, hogy Csíkszentdomokoson él, a Márton Áron püspök emlékét híven őrző településen. A Márton Áron Múzeumot együtt hozták létre feleségével, hogy a püspök iránt érzett tiszteletét kifejezze a szülőfalun. A díjazott 1998 óta a csíkszeredai Székelyföld folyóirat szerkesztője, 2010-től főszerkesztője, a 100 kötetes Székely Könyvtár megálmodója és szerkesztője. A köszöntő során egy párhuzam is kibontakozott Balassi Bálint és Lövétei Lázár László művészete között. A szablyát Kiss-Rigó László, Szeged-csanádi püspök nyújtotta át. Rövid köszöntőjében emlékeztetett arra, hogy idén Bálint napja hamvazószerdára esik, amely a nagyböjt kezdete. A hívő ember számára a húsvéti felkészülés, a bűnbánat, a lelki megerősödés időszaka. Zárásként hitet és erőt kívánt Lövétei Lázár Lászlónak. A kitüntetett költő köszönetképpen, egy rövid részletet olvasott fel Balassiról írt esszéjéből, amelyben a XVI. század tüneményének nevezte Balassit, akinek szép és kegyet-

len élete volt. A folytatásban, a székelyföldi költő versét Botár Endre színművész, Csíkszereda díszpolgára mondta el.

Balassi Bálint kardjának másolatát az idei díjátadón Marin Georgiev bolgár műfordító is átvehette. Munkásságát Arató György bulgarista méltatta. Marin Georgiev költő, műfordító, az 1980-as évek óta kiemelkedő szerepet játszik a magyar irodalom bulgáriai megismertetésében. Hazájában költőként, esszéistaként is elismert. Több mint 20 kötete jelent meg. Verseit metafizikus halálfélelem hatja át. Irodalmi kincseinket, köztük Balassi költészetét és mai költők verseit fordítja anyanyelvére. A kitüntetésért mondott köszönetet így fejezte be: „Isten legyen kicsiny, mindig félretaszított népeinkkel!” A Balassi-kardot Cseke László adta át, aki a Szent György Lovagrend kancellárja. Ízelítőként a műfordításokból, az „Egy török ének” című Balassi vers hangzott el magyarul – Madarász László előadásában –, majd bolgár fordításban is. Emlékezve Tóth Bálindra, az első Balassi-karddal kitüntetett költőnkre, „Balassi Bálint magyar imádsága” című versét Lőte Attila Jászai Mari-díjas színművész mondta el.

Hagyomány, hogy minden évben, egy-egy Balassi-versre írt zenemű ősbemutatója is elhangzik a Bálint-napi ünnepségen. Idén Beischer-Matyó Tamás: *Vidám vitézi ének* című művét a Törökbálinti Cantabile Kórus adta elő Vékey Mariann vezényletével. Balassi Bálint versei nem pusztán irodalomtörténeti értékek, nem egyszerűen a kötelező tananyag részei az iskolában. Gondolatai a mának is szólnak. Ő maga példakép lehet a mai ifjúság számára. Példaértékű az esztergomi Balassa Bálint Gazdasági Szakgimnázium és Szakközépiskola kezdeményezése, hogy évenként megrendezik, a katona-költőre emlékezve, a szavalóversenyt. Az iskola képviselőjében, Balassi Bálint „Egy katonaének” című versét Chmela Károly tanuló mondta el. A Balassi Bálint-emlékkard két kitüntetettje, a középkori mintára kovácsolt végvári szablya mellett, átveheti a Herendi Balassi-szobrot is. A Herendi Porcelánmanufaktúra ajándékát, az üzem 800 dolgozójának szeretetével kísérve, dr. Simon Attila vezérigazgató adta át.

A Balassi-érem átadása következett, amelyet dr. Prokopp Mária professzor asszonynak – Rubovszky András turisztikai szakértő, a Széchenyi Társaság főtítkára, a Balassi Kard Művészeti Alapítvány kurátorának laudációja után – Rieger Tibor M.S. Mester-díjas szobrászművész, az érem alkotója, nyújtott át. A méltatás során elhangzott, hogy Prokopp Mária igen erős szálak fűzik szülővárosához, Esztergomhoz. Az esztergomi Balassa Bálint Társaság elnökeként, missziós feladatot lát el, hogy megismertesse, széles körben ismertté tegye Balassa Bálint művészetét. A professzor asszony életútjának áttekintése után, egyetemi tanári tevékenységét emelte ki Rubovszky András. Művészettörténészként egész Európában ismerik és elismerik. Rendkívüli érdeklődést váltott ki a Vitéz János esztergomi érsek, Mátyás király kancellárja esztergomi dolgozószobájának falán feltárt freskóról kialakított szakvéleménye, amely szerint ezek alkotója a fiatal Botticelli volt.

Nagy örömet jelent számára az ifjúság oktatása, képzése.

Dr. Prokopp Mária professzor az emlékéremmel

A művészettörténet számos lelkes művelőjét tanította az értő és alapos kutatásra. Az előadó felsorolta azt a megszámlálhatatlan kitüntetést és tudományos társasági tagságot, amellyel méltán ismerték el a professzor asszony munkásságát. A díj átadása után, amelyet viharos, hosszan tartó taps kísért, Prokopp Mária köszönő szavai hangzottak el. A tőle megszokott lelkesedéssel, szenvedélyesen emlékezett meg most is Szent István városáról, Esztergomról. Ez alkalommal is kihangsúlyozta, hogy a Magyar Királyság milyen fontos szerepet játszott a keresztény kultúra terjesztésében. A hős költő küzdelmeit példaként állította elének, a magyar ember számára nincs lehetetlen. A kitüntetését megköszönve – amely megerősítés számára – arról biztosította hallgatóságát, hogy „az első magyar főváros újra él!” Gratulálunk, Mária néni!

Hárs Tibor, a Balassi-kardhoz kapcsolódó, évenként egyszer a Kárpát-medence valamely borvidékén megrendezett borverseny előző évi győztese, borajándékot, díszdobozos Balassikard Cirfandlit nyújtott át a díjazottaknak, amely a pécsi borvidékről származik.

A Balassi Bálint-emlékkardot Molnár Pál újságíró alapította, magyar értelmiségiek bevonásával, 1997-ben. Kezdetől fogva, a legendás Gellért Szállóban nyújtják át. A középkori, végvári kardok mintájára, Fazekas József, bonyhádi fegyvermester kovácsolja a dísz-szabályákat. A díszleveleket Vincze László szentendrei nyomdász készíti.

Fotó: Szabó László

LAPUNK KEDVES, LELKES TÁMOGATÓJÁNAK,
DR. PROKOPP MÁRIA PROFESSZOR ASSZONYNAK
SZÍVBŐL GRATULÁLUNK A BALASSI-ÉREMHEZ,
JÓ EGÉSZSÉGET ÉS TOVÁBBI SIKEREKET KÍVÁNUNK.
VIRÁG HELYETT SZERETETTEL NYÚJTJUK ÁT NEKI
BALASSI BÁLINT ALÁBBI VERSÉT.

EX 54. PSA[LMO]
DEUS, PER NOMEN
TUUM SERVA ME
ETC.

1

Az te nagy nevedért tarts meg, én Istenem,
Győzhetetlen erőddel állj bosszút értem,
Hallgass meg már sok imádságimot, Uram, énnékem,
Ne feledkezzél teljességgel így el énfelőlem,
Bizonyos reménségem,
Segélj, most ideje, légy jelen nékem!

2

Énreám mert nagy sokan most feltámadtak,
Olyanok, kik véled semmit nem gondolnak,
Sürgetik lelkemet, mert szörnyű halálomra járnak,
Én pedig segítségül csak téged egyedül várlak,
Ím, majdan elfogyatnak,
Ha elhadsz, és torkokba vetsz azoknak.

3

Én életemet, Uram, te támogatom,
Búval borult lelkemet megvigasztalod,
Ellenségimnek az kölcsönt te bővön még megadod;
Igazsággal az álnok szíveket is megrontod,
S nyilván megbizonyítod,
Hogy segéli az hív embert jobb karod.

4

Tenéked akkor hálát adok örömmel,
Áldozom szívem szerint szép dicsérettel,
Az te felséges nagy nevedet áldván tisztelettel,
Mint teremtetted ember ha járhatok bátor szívvel,
Dicsérlek énekekkel,
Hogy veszteket láthattam két szememmel.

JÓKAI MÓR (1825. FEBRUÁR 18.)

MELYIKET A KILENC KÖZÜL?

Élt egyszer egy szegény csizmadia itt ebben a nagy Pestvárosban, aki semmiképpen sem tudott a mesterségéből meggazdagodni.

Nem azért, mintha az emberek összebeszéltek volna, hogy ezentúl ne viseljenek csizmát, nem is azért, mintha a magisztrátus megparancsolta volna, hogy ezentúl a csizmákat fele áron kell adni, munkát is jót csinált a jámbor, maguk a vevők panaszkodtak, hogy nem bírják elszagatni, amit ő egyszer megvarr: volt is dolgoztatója elég, fizettek is becsülettel, egy sem szökött meg kifizetetlen árjegyzékkel, és János gazda mégis – mégis – nem tudott zöldágra jutni, ahogy németül mondják, sőt nemnéha közel volt hozzá, hogy akármiféle száraz ágat jónak találjon arra, hogy onnan nézegessen le. – Hanem persze ez csak szóbeszéd volt nála; János gazda igaz keresztyén ember volt, s keresztyén ember nem akasztja fel magát, akármilyen szorongatott állapotban legyen is.

Azért nem tudott tudniillik semmi gazdagságra jutni János mester, mert másfelől az Isten olyan különösen megáldotta, hogy minden esztendőben rendszerint született neki egy gyermeke, hol egy fiú, hogy egy leány, és az olyan egészséges volt, mint a makk.

– Ó, én uram Istenem! – sóhajtozék gyakran János mester minden újabb számnál, amint lőn hat, lőn hét, lőn nyolc; mikor lesz már e hosszú sor után pontum? Egyszer azután eljőve a kilencedik; az asszony meghalt, és azután ott volt a pontum.

János mester egyedül maradt a kilenc gyermekkel a világon.

– Hej, sok van azzal mondva.

Kettő, három már iskolába járt, egyet, kettőt járti kellett tanítani, másikat ölben hordozni, kit etetni, kinek pépet főzni; emezt öltöztetni, amazt megmosdatni és valamennyire keresni! Bizony édes atyámfiai, ez nem csekély hivatal: próbálja csak meg valaki.

Mikor cipőt kellett szabni, egyszerre kilenc cipő! mikor kenyeret kellett szelni, egyszerre kilenc karéj! mikor ágyat kellett vetni, egyszerre az ajtótól az ablakig az egész szoba ágy, tömve, dugva apróbb, nagyobb, szöszeke, barna, emberforma fejekkel!

– Ó, én uram és Istenem, de megáldottál engemet; – sóhajtozék magában elégszer a jámbor kézműves, mikor éjfélén is túl ott ütötte a mustával a talpat a tőkénél, hogy ennyi lélek testét táplálhassa, s hurígtatta hol egyiket, hol másikat, a ki álmában rosszul viselte magát. Kilenc biz ez, egész kerek kilences szám. No de hála érte az úristennek, még nincsen ok a panaszra; mind a kilenc egészséges, jó erkölcsű, szép is, jó is, épkézlábal és gyomorral megáldva; s inkább kilenc darab kenyér, mint egy orvosságos üveg, inkább kilenc ágy egymás mellett, mint

egy koporsó között; az úr Isten őrizzen meg tőle minden érzékeny apát, anyát, még akinek nyolc marad is, ha egyet elvesznek belőle.

Nem is volt János mester gyermekeinek semmiféle szándékuk a meghalásra; az már el volt végeztetve, hogy ők mind a kilencen keresztül dolgozzák magukat az életen, s nem engedik át helyüket senkinek; nem ártott azoknak sem az eső, sem a hó, sem a száraz kenyér.

Egy karácsonyestén János mester későn tért haza a nagy szaladgálásból, mindenféle kész munkákat vitt haza, kevés pénzecskét szedett be; ami ismét a mesterségéhez, meg a napi szükségek fedezésére kellett. Hazafelé futtában minden utcaszegleten látott aranyos, ezüstös báránnyakkal, cukorbabákkal rakott asztalokat, amiket jámbor kofák árulgatnak olyan gyermekek számára, akik magukat jól viselik; meg is kérdik előbb, hogy a rossz gyermekeknek ne adjanak el belőle; János mester egy-egy helyen meg is állt: talán venni kellene belőle? micsoda? mind a kilencnek? Az sok volna. Egynek vegyen? Hogy a többi azután irigykedjék rá. Nem; majd ad ő nekik más karácsonyi ajándékot, szépet is, jót is, ami el sem török, el sem kopik, s aminek valamennyi

örülhet, mégsem veheti el a másiktól.

– No gyerekek: egy, kettő, három, négy; mind itt vagytok, – szólt, haza érkezve kilencfejú családjá körébe. – Tudjátok-e azt, hogy ma van karácsonyestéje? Ünnepe az. Nagyon örvendetes ünnep. Ma este nem dolgozunk semmit, hanem örülünk valamennyien.

A gyerekek úgy örültek annak, hogy ma örülni kell, majd felvették a házat.

– Megálljatok csak, hát még ha megtanítalak benneteket arra a nagyon szép énekre, amit én tudok. Nagyon szép éneket tudok ám; erre a napra tartogattam, karácsonyi ajándéknak!

Az apróságok nagy zsvajjal kapaszkodtak apjuk ölébe, nyakába; majd lehúzták azért a szép énekért.

– No! mit mondtam! Ha jól viselitek magatokat. Aztán szépen sorba kell állni. Így ni, amelyik nagyobb, előbbre, amelyik kisebb, hátrább.

Úgy szépen sorba állította őket, mint az orgonasípokot. A két legkisebb az apa térdére és karjára jutott.

– Már most csendesség! Majd én előbb elénekelem: ti pedig majd aztán utánam.

Azzal komoly áhitatos képpel, levéve zöld sipkáját fejéről, elkezdé János mester azt a szép hangzatos éneket, ami így kezdődik:

„Krisztus urunknak áldott születésén...”

A nagyobb fiúk és leánykák az első hallásra megtanulták a dalt, több baj volt a kisebbekkel, azok mindig félrevitték a dalt, s ki-kimentek a taktusból, végre mindnyájan tudták azt, s az volt aztán a nagy öröm, mikor mind a kilenc egyszerre

vékonyan és vékonyabban zengedezé azt a szép dalt, amit maguk az angyalok énekeltek azon az emlékezetes éjszakán, s talán még most is énekelnek, amidőn ilyen szép kilenc ártatlan lélek őszinte örömeinek harmóniás hangja kéri onnan felülről a visszhangot tőlük? Bizonyára a gyermekek énekének örülnek ott fenn a mennyben. Hanem annál kevésbé örülnek odafenn az első emeleten. Ott egy gazdag nőtelen úr lakik, egymaga kilenc szobában: egyikben ül, a másikban alszik, a harmadikban pipázik, a negyedikben ebédel; ki tudná, mire használja a többit? Ennek sem felesége, sem gyermeke, hanem van annyi pénze, hogy maga sem tudja, mennyi?

Ez a gazdag úr éppen nyolcadik szobájában ült ez este, és azon gondolkodott, hogy miért nincs az ételnek íze? miért nincs a hírlapokban semmi érdekes? miért nincs e nagy szobákban elég levegő? miért nincs a ruganyos ágyban csendes álom? amidőn János mester földszinti szobájából elkezdett elébb lassan, aztán mindig erősebben hangzani föl hozzá ama vidámságra ösztönző ének. Eleinte nem akart rá ügyelni, hogy majd vége szakad, hanem a mikor már tizedszer is újra kezdték, nem állhatta tovább a dolgot.

Összemorzsolta kialudt szivarát, s lement maga hálókabátban a csizmadia szállására. Éppen végezték azok a verset, amint benyitott hozzájuk, s János mester egész tisztelettel kelt fel a nagy úr előtt háromlábú székéről.

– Kend János mester a csizmadia, ugye? – kérdé tőle a gazdag úr.

– Igenis szolgálatjára, nagyságos uram, parancsol egy pár fénymázás topánkát?

– Nem azért jöttem. De sok gyermeke van kendnek.

– Van biz, nagyságos uram, kicsiny is, nagy is. Sok száj, mikor evésre kerül a dolog.

– Még több száj, mikor énekelnek. Hallja kend János mester, én kendet szerencsés emberré akarom tenni. Adjon nekem egyet ide a gyermekei közül, én azt fiammá fogadom, felneveltetem, eljár velem utazni külföldre, lesz belőle úr, a többieket is segítheti.

János mester szörnyű szemeket meresztett erre a mondásra; nagy szó volt az! egy gyermeket úrrá tenni. Kinek ne ütne ez szeget a fejébe?

– Hogyne adná? Persze, hogy odaadja! hiszen az nagy szerencse.

– No válasszon kend közölök hamar egyet; aztán menjünk. János mester hozzáfogott a választáshoz:

– Ez a Sándorka. No ezt nem adom. Ez jól tanul; ebből papnak kell lenni; a második: ez leány, leány nem kell a nagyságos úrnak; a Ferencke: ez már segít nekem a mesterségben, enélkül nem lehetek el; a Jánoska: lám, lám, ez meg a nevemre van keresztelve, nem adhatom oda; a kis Józsi: ez meg egészen az anyja formája, mintha csak ötlet látnám, ez ne lenne többet a háznál? No most megint leány következik, ez semmi; azután itt van a Palika. Ez volt az anyjának legkedvesebbje; ó, szegény asszony, megfordulna a koporsójában, ha ezt idegennek adnám; no ez a kettő meg még nagyon kicsiny, mit csinálna velök a nagyságos úr?

Úgy járt, hogy már a végére ért, még sem tudott választani. Azután alulról kezdte felfelé; de csak az lett akkor is a vége, hogy ő bizony nem tudja melyiket adja oda, mert valamennyit szereti.

– No porontyok! válasszatok magatok; melyitek akar elmenni, nagy úr lenni, kocsiban járni? szóljatok no; álljon elő, aki akar.

A szegény csizmadia majd elfakadt már sírva, ahogy ezt mondta; a gyerekek azonban e biztatás alatt apródonkint mind a háta mögé húzódtak; ki kezét, ki lábát, ki bőrkötényét fogta meg apjának, úgy kapaszkodott bele, s bujt a nagy úr elől. Utoljára János mester nem állhatta tovább, odaborult közéjük, átnyalábolta valamennyit, s elkezdett a fejükre sírni, azok pedig vele együtt.

– Nem lehet, nagyságos uram, nem lehet. Kérjen tőlem akármit a világon, de gyerekeimet egyiket sem adhatom senkinek, ha már az úr Isten nekem adta őket.

A gazdag úr azt mondta rá, hogy ő lássa, hanem hát legalább annyit tegyen meg a kedvéért, hogy ne énekeljen többet gyermekeivel ide alant, s fogadjon el tőle ezer pengőt ezért az áldozatért. János mester soha még csak kimondva sem hallotta ezt a szót „ezer pengő”, és most a markába nyomva érzé.

A nagyságos úr megint felment a szobájába unatkozni, János mester pedig nagyot bámult azon az ismeretlen alakú ezer forintos banknótán, s azután elcsukta azt félelmesen ládájába, a kulcsot zsebébe tette és elhallgatott.

Hallgatott az apróság is. Nem volt szabad énekelni.

A nagyobb gyerekek mogorván kuporodtak le a székre, a kisebbeket csitítgatva, hogy nem szabad énekelni; a nagy úr odafenn meghallja. Maga János mester hallgatva járt fel s alá a szobában, s gorombán kergette el magától azt a kis porontyot, aki feleségének kedvence volt, mikor odament hozzá, s arra kérte, hogy tanítsa meg őt újra a szép énekre, mert már elfelejtette.

– Nem szabad énekelni.

Azután leült duzzogva a tőkéhez, elkezdett buzgón szabdalni; addig faragott, addig szabdalt, míg egyszer azon vette észre magát, hogy maga is el kezd dudolni: „Krisztus urunknak áldott születésén”. Először a szájára ütött, hanem azután megharagudott, nagyot ütött a mustával a tőkére, kirugta maga alól a széket; kinyitotta a ládát, kivette az ezer forintost, s futott fel az emeletre a nagyságos úrhoz.

– Nagyságos jó uram! instálom alássan, vegye vissza a pénzt, hadd ne legyen enyim, hadd énekeljek én, mikor nekem tetszik; mert az több ezer forintnál.

Azzal letette az asztalra a bankót s nyargalt vissza az övéihez, sorba csókolta valamennyit, sorba állítá orgonasíp gyanánt, közéjük ült alacsony székére, s rákezdék tiszta szívből újra:

„Krisztus urunknak áldott születésén.”

S olyan-olyan jó kedvük volt, mintha övük volna az a nagy ház. Akié pedig volt az a nagy ház, nagy egyedül járt kilenc szobáján keresztül, s gondolkodott magában, hogy vajon mi örülni valót talál más ember ebben a nagy unalmas világban.

1856

KIRÁLY ILONA

KI IMÁDKOZNI TUD

Ki imádkozni tud, nincsen egyedül.
Beszédet folytat urával, Istenével.
Elé tárja az apró gondokat,
erőt kér nappalra, nyugalmat éjjel.
Sosem feledi, a hálaadás
az életünknek milyen fontos része.
Sajnálni lehet mindazt, ki a jót
követeli, vagy nem is veszi észre.
Velünk az Isten, láthatatlan társként,
minden barátunknál hűségesebb barát.
Egyéniségünket meg nem veti,
szeret, bár szívünk mélyére is belát.
A bizalommal soha nem él vissza,
nem károsít meg, nem okoz csalódást.
Ki imádkozni tud: kér, köszön, beszélget,
s nap-mint-nap átéli a mennyei áldást.

LEHELD BELÉM

Leheld belém a lelkedet,
hogy megtanuljak ember lenni!
Ösztön-hajtotta vágyakat
képessé váljak félretenni.
A bosszút, önzést, haragot,
a tíz körömmel marni vágyást.
Leheld belém a lelkedet,
és életemre hintsél áldást!

„Porból lettem, porrá leszek.”

– Ez az emberek örök sorsa.

De szépen élni éveink:
ez tán az élet sava-borsa!
Az alkotás, a szeretet,
segíteni, valamit tenni!
Leheld belém a lelkedet,
hogy megtanuljak ember lenni!

IMA A SZENVEDŐKÉRT

A szenvedőnek énekét, óh hallgasd meg Uram!
A szenvedőnek életében sok keserve van.
Nélkülözés a szenvedés, vagy testi fájdalom?
Magány, öregség, lelki baj? – Vagy gyásza fáj nagyon?

Halld meg Uram a sóhaját, segítsd a szenvedőt!
Az összetörtet, nincstelent, a tépett,lelkű nőt,
a sértett férfit, gyermeket, a súlyos beteget.
Nézz le reá, küldjél vigaszt, gyötrődött eleget.

Segíts Uram, mert szerteszét túl sok a szenvedés!
S kik által gyógyírt nyújtanál, a számuk oly kevés:
az adni-vágyó, tetterre kész, önzetlen emberek -
Gyarápítsd a táboruk, s add, hogy köztük legyek.

Nyújtsd ki kezed – s a kezemet – a szenvedő felé!
Ha lépni rest, vagy képtelen, induljak én elé.
Karoljam fel, mint annyiszor felemelsz engemet.
Tőled másokra rajtam át: áradjon szeretet.

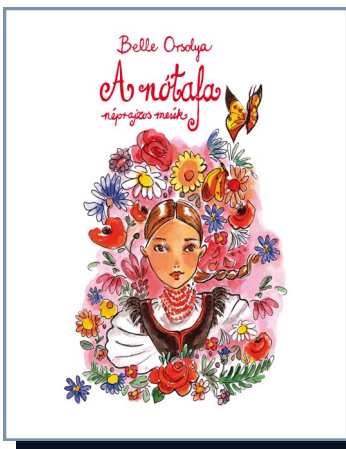
MAI IMA

Uram, te látod minden szándékomat.
A jóra készet épp úgy, mint a rosszat.
Imában hozzád beszélek naphosszat,
hogy közeledben érezzem magamat.

Testembe lelket te leheltél, tudom.
Te bennem élsz, és én is benned élek.
Elbotlik mégis gyakorta a lélek
az ember-kövezte földi utakon.

Így lesz a tett a szándék torzult mása,
és nem kíséri azt az ég áldása,
ha saját erőmbe kapaszkodom.

Te adj erőt, hogy lábam meg ne rogyjon!
Létednek fénye rajtam át ragyogjon!
Alázattal ma ezért imádkozom.

Megavers³
A DIASZPÓRÁBAN

A Szolnok TV kezdeményezéséhez csatlakozva idén újra szavazhatnak a világ előtt az Észak-Amerikában élő magyar fiatalok.

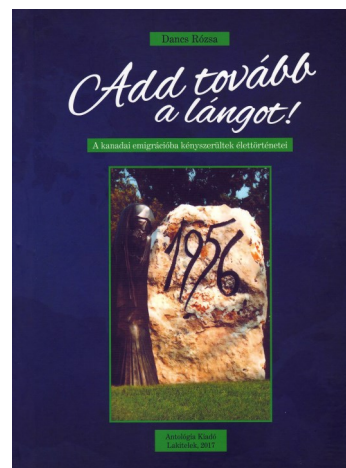
A győztesekre értékes nyeremények várnak!

JELENTKEZZ TE IS!

NEVEZÉSI HATÁRIDŐ:
2018. MÁRCIUS 14.
TÖLTSD FEL VIDEÓDAT
2018. ÁPRILIS 14-IG!

Korhatár: 4-től 30 éves korig

Információ és regisztráció:
www.kanadaimagyarkulturalistanacs.com
tengerentulimegavers@gmail.com
[f /tengerentulimegavers](https://www.facebook.com/tengerentulimegavers)

Megvásárolható a szerzőnél:
rozsatelchdancs@gmail.com

NYOLCÉVES A JAKAB ANTAL KERESZTÉNY KÖR

Tizennyolc könyvkiadvány, tizenhat átadott Jakab Antal-díj és világszerte rendezvények százai – ez az elmúlt nyolc év mérlege.

*A Jakab Antal-díj bronzplakettje
Kolozsi Tibor szobrászművész alkotása*

Fontos időszak az év eleje. Február 13-án emlékezünk Jakab Antal püspökké szentelésére (1971. február 13., Róma), március 13-án pedig a születési évfordulójára (1909. március 13., Kilyénfalva) és a Jakab Antal Keresztény Kör megalakulásának napjára (2010. március 13., Kilyénfalva). Jó alkalom ez az időszak arra is, hogy megalakulásunk nyolcadik évfordulójának küszöbén visszatekintsünk és megvonjuk a nyolc bő esztendő mérlegét. Mert ez bizony az volt: nyolc bő esztendő. Mintegy húsz könyvkiadványt írtunk és szerkesztettünk, tizenhat kitüntetettnek nyújtottuk át az általunk alapított Jakab Antal-emlékdíjat és világszerte könyvbemutatók, filmvetítések, konferenciák, emléktábla-avatások és más meg-emlékezés-rendezvények százait valósítottuk meg.

A hitvalló gyulafehérvári megyéspüspök, Jakab Antal születésének századik évfordulója alkalmából szervezett, 2009. március 12-től 2010. március 13-ig tartó Jakab Antal-emlékév Európa 5 országán, 13 egyházmegyéjén és 43 településén átívelő, 72 programot magában foglaló eseménysorozatának tapasztalatai ösztönöztek bennünket arra, hogy munkánkat az emlékév lejártá után is folytassuk, sőt kiszélesítsük. Ezért 2010. március 13-án megalakítottuk a jogi személyiséggel nem rendelkező, a széles rokoni-baráti társaság alapjain és a magyarországi egykori polgári körökhöz hasonlóan működő Jakab Antal Keresztény Kört.

Tagjaink többsége Erdélyben, Magyarországon, Ausztriában és Németországban él. Egy nemzethez tartozásunkat felkért fővédnökeink személyén keresztül is igyekszünk kifejezni: minden nagyobb programunkhoz rendszerint más országból kérünk fel főpapot fővédnöki tisztre, mint ahol az adott rendezvényt tartjuk. Volt már fővédnökünk mások mellett Beer Miklós váci, Veres András korábbi szombathelyi, Majnek Antal munkácsi, Német László SVD nagybecskereki megyéspüspök, Márfi Gyula veszprémi érsek, Spányi Antal székesfehérvári püspök, Tamás József gyulafehérvári segédpüspök, Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök, Forrai Tamás SJ korábbi tartományfőnök.

Tevékenységünk fő irányvonalát a kerek évfordulók határozzák meg, ezekhez kapcsolódóan különböző rendezvényekkel keressük fel Erdély és a nyugati diaszpóra magyar közösségeit. Munkánk legjelentősebb eredményei között tartjuk számon a Jakab Antal-emlékdíj megalapítását: a Kolozsi Tibor szobrászművész bronzplakett-alkotását, díszoklevelet és ötszáz euró ajándékot magában foglaló, évente legfeljebb három, papi és világi személynek vagy közösségnek adományozható elismerést

2010 és 2017 között nyolc alkalommal osztottuk ki: eddig 6 papi személy (2 posztumusz), 5 világi személy és 5 közösség vette át.

2010: Meghosszabbított Jakab Antal-centenárium

Alig másfél hónappal a megalakulásunk után, 2010. május 6-án Kolozsváron a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Római Katolikus Teológia Kara dísztermében átadtuk az első Jakab Antal-díjat az akkor Kolozsváron élő Nt. Veress László címzetes esperes, szentszéki tanácsos, nyugalmazott plébános (+2017) és Tokay Rozália, a Magyar Mozgássérültek Társulata alapító-elnöke, a Szent Kamill Szociális Otthon létrehozója és igazgatója részére. Már erre az alkalomra magunkkal vittük az *Én Uram és én Istenem! – Hetvenállomásos zarándokúton Jakab püspökért: Egy emlékév története, 2009. március 12. – 2010. március 13.* című, a centenáriumi év egyes eseményeiről részletes beszámolókat tartalmazó ingyenes könyvkiadványt. 2010. május 9-én felavattuk a Mezei János akkori polgármester és munkatársai jóvoltából kezdeményezésünkre átalakított és emlékművel gazdagított gyergyószentmiklósi Dr. Jakab Antal teret. 2010 szeptemberében Kanadában, Torontóban emlékeztünk és emlékeztettünk egykori nagy erdélyi főpásztorainkra, abból az alkalomból, hogy Jakab Antal püspök harminc éve vette át a gyulafehérvári egyházmegye vezetését, Márton Áron püspök pedig harminc éve tért vissza a Mennyei Atyához. Az év hátralévő részében bábáskodtunk a Kanadában élő székely író, Dancs Rózsa *Vaddisznók törték a törökbúzá* című kötetének budapesti megjelenésénél, megszervezve azt is, hogy 2010 novemberében tizennégy alkalommal találkozhatnék az európai olvasóközönséggel. Végül karácsonyra sem tértünk haza szülőföldünkre üres kézzel: Vencser László *Hittel a holnapért* című könyvét vittük magunkkal és mutattuk be néhány Gyergyó-vidéki helyszínen.

2011: Pálfi Géza-emlékév, hetven éve született

2011-ben a fiatalon elhunyt mártír sorsú lelkipásztor, gyulafehérvári gimnáziumi és teológiai tanár, székelyudvarhelyi főesperes-plébános, Pálfi Géza (1941–1984) születésének 70. évfordulója alkalmából emlékévet hirdettünk és szerveztünk, amelynek keretében több helyszínen tartottunk emléknapokat szentmisékkal, emlékműsorokkal, emléktábla-avatásokkal, konferenciával, nyughelye megkoszorúzásával. Egy 1400 oldalas könyvtrilógia formájában Pálfi Géza szellemi hagyatékát is napvilágra segítettük. Vencser László pappá szentelésének 40. évfordulójához kapcsolódóan *Idegenből a szülőföldért* címmel könyvet jelentettünk meg, és ugyanezzel a címmel 2011. szeptember 12-én az elvándorlás kérdését, az elvándorlók szülőföldhöz való viszonyulását körbejáró konferenciát szerveztünk Ditróban. 2011. december 18-án jelen voltunk Kismartonban a ferences templomban az Ágidius Zsifkovics püspök ösztönzésére húsz év után újraindított magyar szentmisén. Ebben az évben a Pálfi Gézának posztumusz ítelt Jakab Antal-emlékdíjat szülőfaluja, Máréfalva egyházközsége, valamint a csikszeredai dr. Antal Zoltán sebész-szakorvos vette át, aki Jakab Antal püspök

egészségét börtönből való szabadulásától haláláig háziorként vigyázta.

Róma, 2012. február 13. Szent Péter Bazilika, Magyar kápolna

2012: Negyven éve szentelték püspökké Jakab Antalt, hetven éve született Hajdó István

2012. február 13-ra, Jakab Antal püspökké szentelésének 40. évfordulója idejére és helyszínére *40 év, 40 ember – Dr. Jakab Antal püspök nyomdokain Rómában* címmel zárandoklatot szerveztünk. Végül 43 fős csoporttal jártuk végig mindazokat a római helyszíneket, ahol Jakab Antal valaha lakott (Santa Maria dell'Anima német papi kollégium, Pápai Magyar Intézet); tanult (Lateráni Egyetem); és ahol VI. Pál pápa 40 éve püspökké szentelte: a Szent Péter-bazilikában az évforduló napján szentmisét ünnepeltünk. Ugyanott, ahol 40 évvel azelőtt az ünneplő vendégek csoportképe készült: a Collegium Germanicum et Hungaricum épületének tetőteraszán most is csoportképet készítettünk. A számunkra sok más élményt is nyújtó római zárandoklat és a püspökszentelés kerek évfordulója az év további eseményeit is meghatározta: ez volt a témája a Kolumbán Csilla által szervezett, hagyományos kilyénfalvi Jakab Antal-hittanversenynek, és ebben az esztendőben a szokásostól eltérően nem két, hanem három kitüntetett vehette át a Jakab Antal-éremdíjat: Bakó Béla fr. Pál OFM, a marosvásárhelyi Szent Erzsébet Társulás alapító-vezetője, a maroszentgyörgyi Szent Cecília Együttes és a marosvásárhelyi Mustármag Közösség.

Számos egyéb prog-ramunk mellett az év másik kiemelkedő eseménye volt, hogy egy *Breviárium* összeállításával és kiadásával, valamint születési és szolgálati helyein tartott emlékműsor-sorozattal megemlékeztünk néhai Hajdó István (1942–2011) gyergyószentmiklósi főesperes-plébános születésének 70. évfordulójáról.

2013: Száz éve szentelték fel a ditrói Jézus Szíve-templomot

2013-ban tevékenységünknek középpontjában a ditrói Jézus Szíve-templom felszentelésének századik évfordulója állt.

Ennek jegyében adtuk át a Jakab Antal-éremdíjakat Kémenes Lóránt-Zoltán türi plébánosnak és dr. Puskás Károly főorvosnak, a ditrói kórház vezetőjének; ennek tiszteletére tartottuk meg Ditróban a *Megőrizendő értékeink* című konferenciát és ajándékoztuk meg a (nemcsak ditrói) közösséget Pitti Katalin Liszt Ferenc-díjas operaénekes (szoprán), Erdemes művész ünnepi hangversenyével. Ezt a fontos jubileumot köszöntöttük a Buczkó József hajdúnánási néprajzkutatóval az 1916-os székely menekülésről folytatott pódiumbeszélgetéssel is. Részei voltak még az évnek a székely származású András Imre SJ (1928–2011) születésének 85. évfor-

dulója alkalmából Csiktaplocán, Csíksomlyón és Bécsben rendezett emlékprogramok. Meg kell említenünk még, hogy 2013. januárban jelen voltunk Bécsben a hatodik Balassi-emlékmisén; május elején Jakab Antal püspök huszadik halálévfordulójáról Hajdúnánáson emlékeztünk meg; a képviselőnk júliusban ott volt a huszadik Kárpát-medencei Borsos Miklós Alkotótáborban. Szeptemberben nem hiányozhattunk Hajdúnánásról a III. Székely Menekültek Emléknapja rendezvényről, novemberben pedig a szervezők meghívására hallathattuk hangunkat a *Márton Áron és Jakab Antal gyulafehérvári püspökök emlékezete Bécsben* című konferencián. A gyulafehérvári kántoriskola kápolnájának művészi kivitelezésű új ablakai közül az Aquinói Szent Tamást ábrázolókat mi támogattuk...

2014: Hetvenöt éve szentelték püspökké Márton Áront

Isten Szolgája Márton Áron püspökké szentelésének (1939. február 12.) 75. évfordulója évére azt a célt tűztük ki, hogy elősegítsük: a boldoggá avatásáért megfogalmazott imaszavak Erdélytől távol eső templomokban is felhangozzanak, és csatlakozzanak a fohászhoz a Kárpát-medence más vidékeiről elszármazott nemzettársaink is. Bíró János Antal ferences szerzetes, költő szavaiból kölcsönzött, „*Szórja fényét a világon szerteszét*” című emlékprogram-sorozatunkkal a nyugati diaszpórában élő honfitársainkat kerestük fel Linz, Toronto, Cambridge, Ottawa, Montreal, Kismarton, Stuttgart, München és Zürich helyszíneken. Búzásbesenyőben megemlékeztünk Jakab Antal pappá szentelésének 80. és börtön-rabságából való szabadulásának 50., Marosvásárhelyen pedig Pálfi Géza pappá szentelésének 50. és halálának 30.

évfordulójáról. 2014-ben Salamon József gyimesbükki plébános és Kolumbán Csilla gyergyótekerőpataki tanár, hitoktató vette át a Jakab Antal-díjat. Jelen voltunk Hajdúnánáson a IV. Székely Menekültek Emléknapján, továbbá aktív részt vállaltunk a *Fidem pinxit – A hitet festette* című Lukácsovits Magda-életműalbum, valamint a *Márton Áron és Jakab Antal erdélyi püspökök emlékezete – Gedenken an die Bischöfe Áron Márton und Antal Jakob aus Siebenbürgen* című, a bécsi Balassi Intézet és az Új Ember Kiadó gondozásában megjelent kétnyelvű tanulmánykötet hosszas előkészítő munkálataiból és utógondozásából.

2015: Huszonöt éves a gyulafehérvári Caritas és az újraindult katolikus sajtó

2015-ben az erdélyi katolikus sajtó újraindulásának és az egyházmegyei Caritas megalakulásának 25. évfordulójára összpontosítottuk figyelmünket. Ennek jegyében szervezte Kolumbán Csilla is Kilyénfalván a hagyományos tanulmányi vetélkedőt, és a Jakab Antal-díjat is két a jubileumhoz szorosan kapcsolódó intézmény vehette át: a Gyulafehérvári Caritas legnagyobb intézménye, a gyergyószentmiklósi Szent Erzsébet Óregotthon, valamint a *Keresztény Szó* havi- és *Vasárnap* hetilapot és más katolikus kiadványokat megjelentető kolozsvári Verbum Keresztény Kulturális Egyesület. Ebben az évben hozzáfogtunk Jakab püspök 2012 nyarán a gyulafehérvári főegyházmegyei levéltárból kigyűjtött szentbeszédeinek digitalizálásához, feldolgozásához, Marthy Elza kilyénfalvi tagtársunk pedig megkezdte Páll András gyergyóújfalvi fafaragó életműalbumának előkészítését.

2016: Az 1916-os nagy székely menekülés és befogadás centenáriuma

Hosszú előkészítő munka után 2016-ban megjelent Jakab püspök szentbeszédeinek kétkötetes gyűjteménye. Méltó módon megünnepeltük az 1916-os nagy székely menekülés és befogadás centenáriumát is Hajdúnánáson, a csiksomlyói Szűzanya-kegyszobor másolatával köszönve meg a hajdúk egykori befogadó és mai emléképoló szeretetét. Marthy Elza, Gál Katalin, Bányász Emerencia és Varga Gabriella szorgos-

kodásának eredményeként megjelent Páll András gyergyóújfalvi fafaragó életműalbuma, amelynek egy csodálatos ünnepség keretében a gyergyóújfalvi kultúrotthonban, a falunapok keretében a bemutatása is megtörtént. Jelen voltunk Gyimesbükkön a templom felszentelésének negyvenedik évfordulója ünnepségén, és megszerveztük, hogy a gyulafehérvári teológia növendékei ajándékba kaphassák a Jakab Antal prédikációit tartalmazó könyvet. A Jakab Antal-emlékdíj ez évi két kitüntetettje Botár Gábor székelyudvarhelyi szentszéki tanácsos, plébános (posztumusz), valamint Buczkó József hajdúnánási néprajzkutató, helytörténész, könyvtárigazgató volt.

2017: A búzásbesenyői egyházközség hármás jubileumot ünnepelt

2017-ben háttérsegítséggel kísértük a marosvásárhelyi Jakab Antal Kulturális Központ megnyitását – nyáron egy előadás erejéig fel is kerestük az intézményt; jutalomkönyvekkel járultunk hozzá a hagyományos kilyénfalvi Jakab Antal-emlékműsorhoz; és számottevő háttérmunkával vettünk részt a Vencser László 70. születésnapja alkalmából szervezett események előkészítésében és lebonyolításában. Közreműködői voltunk Hajdúnánáson a VII. Székely Menekültek Emléknapja rendezvénysorozatnak, majd Kolozsváron a Márton Áron- és Jakab Antal-szobrokat avató ünnepségnek. A temploma felszentelésének 120., plébánialétesítésének 50., valamint temploma bővítésének 30. évfordulóját ünneplő, Jakab Antal alapította búzásbesenyői egyházközséget cikkek megjelentetésével, az alkalomra ifj. Cziko László plébános által szerkesztett könyvhöz forrásanyagok gyűjtésével és legfőképpen a Jakab Antal-díj egyházközségnek ítélesével köszöntöttük.

Mindezekről *Beszámoló* című éves kiadványaink nyújtanak részletes összefoglalót, amelyekből eddig már nyolc kiadás látott napvilágot, összességében tizennyolcra emelve a Jakab Antal Keresztény Körrel kapcsolatba hozható, megjelent könyvek számát.

2018: Jakab Antal püspök 25 éve nincs közöttünk, száz éve ért véget az első világháború

Ez évi legfontosabb tervünk, hogy Jakab Antal püspök halálának 25. évfordulójáról méltó módon megemlékezzünk. Továbbá, az első világháború – melyet Jakab Antal püspök és családja is viszontagságosan és veszteségekkel vészelt át – befejezésének századik évfordulója évében vagyunk. 1918 nyarán utazott haza Hajdúnánásról az 1916-os nagy székely menekülés befogadottjainak utolsó csoportja Gyergyó távolabbi részeibe és a Gyimesekbe; idén ennek a centenáriumára készül a hajdúsági kisváros. Terveink szerint szeptemberben velük ünnepelünk. Közreműködői, támogatói és/vagy háttérsegítséggel igyekszünk továbbra is jelen lenni a Jakab Antal emlékéhez fűződő, valamint az általa képviselt értékeket megjelenítő eseményeken, és természetesen átadjuk a nevét viselő elismerést is.

Varga Gabriella, Vencser László alapítók

CSIBI BALÁZS

A TORONTÓI REMÉNYI ZENEHÁZ NEMZETI BÜSZKESÉGÜNK

A torontói Királyi Konzervatóriummal szemben évtizedek óta hirdeti a nagy cégér Reményi Zeneházát. A hegedűkészítő család története az 1890-ben kezdődött, amikor megnyitották szalonjukat a budapesti Király utcában. Hogy hogyan kerültek a torontói Királynő utcába és milyen volt az élet a fejlődő Torontóban, arról a kereskedés vezetője, Reményi Michael mesélt.

Egy fiatal életére mindig nagy hatással van, hogy milyen környezetben tölti gyermek- és ifjúkorát. Ön a klasszikus zenei világban ismert Reményi hangszerkészítő családban nőtt fel és bizonyára már egészen kis korától kezdve részese volt ennek a különleges művészvilágnak. Milyen emlékei vannak ezekről az időkről?

Nagyon kis koromban jött az államosítás Magyarországon, három éves voltam, amikor ez megtörtént. Ekkor magát az üzletet elvették tőlünk. Ott volt nagybátyám - aki a legnevesebb hegedűkészítő volt a családban - vele éltünk egy lakásban. Ott aztán megfordult mindenki a Zeneakadémiáról, az összes ottani tanár, neves művészek szerte a világból. A hangszervilág azonnal ott volt körülöttem, habár én talán nem is tudtam értékelni, hogy ez mit jelentett. Szintén az Akadémia környékén pár száz méterre egymástól négy hegedűműhely is működött, ez volt a központ. Ugyanúgy ismertük egymást, ez szoros kollegiális összefogás volt. Ez a Király utcában volt, az Akadémia közelében.

2013-ban a Reményi-műhely egykori helyén egy emléktáblát is avattak.

Ezen én is ott voltam, nagy megtiszteltetés volt számomra. A VI. Kerület és annak polgármestere és a Magyar Hangszerkészítő Szövetség nagy szerepet játszott abban, hogy ez megvalósulhatott.

Ha visszatekintünk a Reményi-történelemre, egy apáról fiúra szálló hagyomány rajzolódik ki előttünk. Mikor volt egyértelmű, hogy Ön lesz a következő a sorban?

Nem volt egyértelmű. Volt a családban egy távoli rokon,

Reményi Ede, aki híres, nagy művész volt a 19. században. Az 1848-49-es szabadságharc alatt Görgeynek a hegedűse volt és szerepet játszott a forradalom idején. Emiatt száműzésbe is került. Az ő híre inspirálta nagyapámat, hogy hegedűkészítést tanuljon. 1890-ben önállósította magát, akkor nyílt meg a Reményi-műhely is. Persze muzsikos is volt, mert mindannyian úgy kezdjük, hogy muzsikosok vagyunk és utána valahogy meg kell élni és valahogy változik a helyzet. Én is tanultam hangszereken. Apám nagyon kis koromtól belenevelt, de nem a hegedűbe. Itt Torontóban akkor a népszerűbb hangszerekkel foglalkoztunk és azt mondta nekem: ebben van az érdekesség, a muzsikosok kellemesebbek. A hegedűs világ eléggé különleges személyiségekről szól és egy fejlődő városban egy általános hangszerület jobban beleillett akkor. Én csellózni tanultam, nagyon sok ismerős is volt a városban. A rock gitár nem érdekelt annyira, mint a klasszikus hangszer. Ezután átfordultunk csak zongorára és vonóshangszerekre. Ez tartott tizenöt évig és utána rájöttem, hogy tényleg apámnak volt igaza. Tényleg jobb egy olyan hangszerközpont, ahol a család minden tagjának van valami, ami érdekelhet.

Milyen városb volt Toronto, amikor ideérkeztek?

Kis város volt, még egy millió lakosa sem volt, amikor 1959-ben kinyitottuk az üzletet. De érződött, hogy itt a zenefejlődés még csak a kezdetén van. Volt egy Torontói Szimfonikus Zenekar, de az nem volt teljesen profi. Fél-amatőr zenekar volt, akik havonta egyszer adtak egy koncertet és egy pop koncertet. A pop koncert vasárnap délutánonként volt, 1 dollár volt a belépő. Apám az első hét után, majdnem minden héten vitt ezekre a koncertekre, ő is itt ismerte meg a muzsikosokat. Kis város, angolszász város volt. De minden iskolában volt zeneoktatás. Minden osztályban volt vonószzenekar, sőt minden gimnáziumban már volt fúvós szimfonikus zenekar. A város vette a hangszereket, nálunk mindenki kapott jó hangszert! A Board of Education volt az első komolyabb vevője a cégnek. Egy nagyon aktív zenevilág volt itt Torontóban akkor, bár nem látszott akkoriban olyan jelentősnek, alatta egy hatalmas amatőr zenei világ volt.

Először a Queen Street-en nyílt meg a Reményi House of Music.

Torontó egy immigráns város volt. Honnan jöttek az immigránsok? Közép-Európából, Olaszországból, Ukrajnából, Lengyelországból. Mindenki a gyerekeit tanította hangszerre. Ez volt apámnak az első lehetősége. Nem nyithatott volna üzletet a Yonge Street-en, viszont a Queen-en, ami az immigráns központ volt, kis hirdetéssel be tudta vonzani az érdeklődőket. Akik a fiúknak harmonikát, a lányoknak zongorát - utána elkezdődött a rock korszak és '62-ben már az angol invázió kezdődött a Beatles-el. A hatvanas évek közepére minden tizenévesnek volt egy kis bandája. Ezek voltak a mi első vevőink. Akkor még a szüleim egyedül vezették az üzletet, később alkalmazottakkal és jómagam beszállásával fejlődött.

Ön mikor kezdett dolgozni?

Első pillanattól kezdve. 11-12 éves voltam, már szombatonként ott kellett lennem, szájharmonikát, gitárpengetőket

árulni a pult mögött. Segítettem apámnak a levelezésben. Ahogyan visszaemlékszem erre, se nem szerettem, se nem untam. Ott voltam, kellett csinálni, csináltam. Később az ember elkezd gondolkozni, hogy mit kezdjen az életével. Fiatalon belecsöppentem az itteni zenei világba. Akkor még divatos volt, hogy kis színházi csoportok teljes előadásokat produkáltak. Otthon is az operett tartozott a kedvenc műfajaim közé. Nővérem, Reményi Zsuzsa hárfás volt, az Operettszínházban játszott. Én minden előadáson be voltam dugva a páholyba, ott nőttem fel a Latabár, Honti Hanna, Német Marika közelében. Szerettem a színházat, szerettem az operettet.

A Queen Street-ről később a Bloor Street-re költöztek, a Royal Conservatory szomszédságába. Hogy sikerült ilyen kiemelt helyet találni?

A Queen Street akkor még nem volt olyan "trendi", mint most. Láttuk apámmal együtt, hogy nem maradhatunk ott. Egyelőre azonban ott maradtunk és bővítettük az üzletet lépésről-lépésre. Apám halála után, 1974-ben láttuk, hogy a nagyobb helyeket nem fogjuk megkapni a Queen-en. Amikor feleségemet megismertem, bejött a boltba venni egy brácsát. Azonnal éreztem, hogy itt valami lesz. Első pillanattól együtt zenéltünk. Jöttem érte a Konzervatóriumba egyik nap, s amíg vártam a Bloor Street-en parkolva, láttam, hogy szemközt két épület eladó. Úgy éreztem: ez az a hely! Sok évi keresgélés után, rögtön megvolt a megoldás. Mikor költözésre került a sor, a feleségem beszállt az üzletbe segíteni. Azóta itt vagyunk és együtt építjük ezt a vállalkozást. Most a fiunk jön az üzletbe, öt éve van mellettünk és keményen dolgozik, hogy az ő ideái szerint formálja a helyet. Ő kereskedelmi pályán tanult, de ahogy látta, hogy szükség van rá, beugrott. Kamasz évei alatt semmi olyan jel nem volt, hogy az üzlet érdekelné. De egyik napról a másikra azt mondta, egy ilyen tradíciót nem lehet csakúgy elhagyni, szükség van rá.

2017 októberében dr. Szabó Stefánia főkonzulasszonytól a Magyar Állam kitüntetését is megkapta. Milyen érzéssel vette át a díjat? Mit jelent ez Önnek?

Ez nem engem illetett. Az én elődeimet illeti, az ő munkájukat. Ugyanúgy a családomat. Feleségemet, fiamat, akik mellettem gürölnék egy életen át. Ez az ő munkájuk ugyanannyira, mint az enyém. Nem megérdemelt, de mégis nagy kitüntetés. És

hogy a magyar állam ennyi idő után méltányolta, hogy teszünk a magyar kultúra fenntartásáért, a magyar művészek támogatásáért - ez nekem örömet jelent. Hogy ezt a munkát otthon is értékelik. A nagy magyar kultúrát, a nagy magyar múltat - amellyel szerintem más nép nem dicsekedhet -, mindez nemcsak a mi kultúránk.

A magyar kultúra befolyásolja az egész világ kultúráját, amit mi, magyarok adunk, adtunk a hosszú évszázadok folyamán a zenei világnak.

RADNAI ISTVÁN

VÁLASZOLHATATLAN

ki vagyok én éles a hajnali fény
szembe jön világosodik a nap
fürdőzik mosdik éled benned a lény
pötty és mint mérges gombán a kalap

kilépek az ajtón a szél szembe fúj

ki lehetek én sortalan vers
egy szótagot sem érek értek
magamra vajon hogy tettem szert
szerelem vágy csend vagy a vétek

lágú ívű hegytetőn sekély gyökér
mégis szálegyenes a sok fenyő
benéztek ablakomon zöldeskék
távlat vagyok lábon álló felhő

foltos és csorba keretes vak tükör

a szemembe néz és hiteget
vers zene ének felhorgadt dal
kezem leírta költő leszek
aki vérével a korról vall

ki vagyok én homályos ablak
nyüzsgő pondró kopár légyiszok
romlás tetem kit enni kapnak
ember s embertelent tisztítok

valami esély hogy egünk szebb legyen

LÉTFORMÁK KASUL

nekem a hajnali részegséget
derék orvosaim okozzák
nálam a hajnali részegség delírium
a kávéban keresem elveszett önazonosságom
megkérem a költőt
áll az ágyfokon
segítség kávé a hajótöröttnek
hát jó majd a gép
ha meglelem a jelszót
amely az agyat nyitja

DANCS RÓZSA

NEMZETI MEGMARADÁSUNK BIZTOS ZÁLOGA A FIATALOK TÁMOGATÁSA

JÓTÉKONYSÁGI RÁKÓCZI-BÁL TORONTÓBAN

A 65 éves torontói Rákóczi Alapítvány idén megtartott hagyományos évi bálja kerek évfordulót is ünnepelt 2018. január 20-án: az immár történelmet teremtett Magyarságismereti Mozgótábor, Diákok Határok Nélkül program 25. születésnapját. Az elegáns *Renaissance by the Creek* pompás báltermébe pogácsával és pezsgővel fogadták az érkező vendégeket mosolygós, szolgálatkész fiatalok. Ezuton köszönetet érdemelnek a Kőrösi Csoma Program négy ösztöndíjasa és az Aykler cég alkalmazottai, akik együtt segítettek az est lebonyolításában.

A nyugati magyar diaszpóra egyik legtekintélyesebb és legna-

Dr. Ódor Bálint nagykövet és Dr. Szabó Stefánia nagykövet-főkonzul

gyobb jelentőségű egyesülete, 1953-ban, a Rákóczi Szövetség néven indult, majd az Alapítvány nevet felvevő szervezet alapvető célkitűzése változatlanul a magyar ifjúság támogatása, különös hangsúlyt helyezve az elcsatolt területeken élő magyar fiatalok felkarolására.

Azért indították el az ösztöndíj programot is, hogy a határon túli, hátrányosabb anyagi körülmények között élő magyar fiatalok tovább tudjanak tanulni. Az utóbbi 15 év alatt étkeztetési programot is folytatnak Kárpátalján és Erdélyben.

A legelső résztvevők ma már felnőttek és a Rákóczi-családi kör büszke, tehetséges, fáradhatatlan szervezői, segítői az évente megismétlődő, életre szóló élménynek. Ez talán a legeslegnagyobb nyeresége ennek a programnak. Az, hogy sok-sok magyar fiatal átérzi azt a felemelő érzést, hogy nincsenek egyedül és vannak emberek a világban, akik törődnek sorsukkal.

Aykterné Papp Zsuzsa, a Torontói Rákóczi Alapítvány elnöke

Az idei bál fővédnökei között találjuk Kanada miniszterelnökét, Justin Trudeau-t, valamint Ontario tartomány miniszterelnökét, Kathleen Wynne-t. Mindketten levélben méltatták az Alapítvány sikertörténetét. A magyar kormányt dr. Ódor Bálint nagykövet és dr. Szabó Stefánia nagykövet-főkonzul képviselte, akik tolmácsolták a Nemzetpolitikai Államtitkárság elismerését és átadták az Államtitkárság oklevelét Aykterné Papp Zsuzsának.

Üdvözlő beszédében Aykterné Papp Zsuzsa kiemelte az Alapítvány fő tevékenységi mérföldköveit:

“Idén szervezzük a 25. Mozgótábort. Nyolcvan fiatalal kezdtük 1994-ben. Láttuk, hogy Kárpátalján mennyire elszigetelten élnek a fiatalok. Utazásról nem álmodhattak, Budapesten sohasem voltak, mert nem volt rá anyagi lehetőségük. Akkor döntöttük el a férjemmel, hogy megpróbáljuk, és néhány szervezet támogatásával elindult a tábor. 1995-ben már 130 fővel, öt országból érkeztek fiatalok. Minden évben kanadaiak is részt vesznek a táborban, és azt az összekovácsolódást, ami az alatt az idő alatt, amíg együtt vannak, mi csodának hívjuk.”

Erről a csodáról egy rövidfilmet is bemutattak, amelyet egy volt Rákóczi - most már filmrendező - Witek Ducki, állított össze erre az alkalomra. A mostani rövidfilm alkalmat nyújtott az egykori felvidéki résztvevőnek, Csadi Zoltán színészrendezőnek – aki ma már a Mozgótábor magyarországi ügyintézője - elmondania mindazt, amit a fiatalok életében jelent a tábori együttlét. Szót kért a Torontóban élő Gáspár Tamás is, aki tábori élményeit így összegezte: “Még soha nem láttam olyan fiatalokat, akik annyira akartak múzeumba vagy temp

Akik elismerésben részesültek: Michael Reményi, Oláh Imre, Dr. Szabó Stefánia, Bogyai Elemér

lomba menni, mint a táborozó társaim. Ők ugyanis nem mindennapi fiatalok voltak. Mert nem tudták, hogy lesz-e a jövőben még alkalmuk eljönni ezekre a helyekre. Számomra a kárpát-medencei fiatalok voltak az igazi vonzóerő.”

Az est fénypontját idén is a Rákóczi-elismerések átadása jelentette. Elismerésben részesült Dr. Szabó Stefánia torontói magyar főkonzul, aki hosszú évek óta barátja és támogatója a Rákóczi Alapítványnak. Kanadai szolgálata idején hihetetlen energiával és odaadással erősítette a magyar szervezetek közötti kapcsolatokat, és mint a konzulok tanácsának elnöke mindent elkövetett, hogy a magyar kulturális és történelmi hagyományokkal megismertesse a más nemzetek hivatalos képviselőit is. Elismerésben részesült Reményi Michael, a Reményi House of Music tulajdonosa, aki folytatja a nagyapja által 1890-ben még Magyarországon alapított zeneszerszámokkal foglalkozó üzletét. A II. világháború után a vállalkozást

államosították, ezért a család Kanadába költözött. Michael édesapja és nagybátyja az új hazában újraindította a családi vállalkozást, amelyet a harmadik nemzedék tagjaként Michael sikeresen folytat Torontóban.

A Szent Erzsébet Templom Scola Cantorum énekkarának elismerő diplomáját Oláh Imre karmester vette át azért a művészi tevékenységért, amely az egyetemes és a magyar zenei kultúrkincs tolmácsolását szolgálja.

Elismerésben részesült Bogyai Elemér 56-os veterán, aki évekig volt Kanadai Magyar Kultúrközpont elnöke.

A talpalávaló muzsikát Magyar Kálmán zenekara szolgáltatva változatos zenei számokkal gondoskodva a jó hangulatról. Változatlanul nagy sikert aratott a Kodály Táncgyűttes - ezúttal füzesi tánccal lepte meg a közönséget.

A Kodály Táncgyűttes. Fotók: Kralovánszky Balázs

IN MEMORIAM KALLÓS ZOLTÁN

„Addig leszünk magyarok, amíg magyarul énekelünk és magyarul táncolunk. Ez a kultúra őrzött meg minket ezer éven át Európában, ezeket a hagyományokat kötelességünk éltetni és továbbadni a következő nemzedékeknek” (Kallós Zoltán)

1926 március 26-án született a mezőségi szórványvidéken, a Kolozsvártól 26 kilométerre fekvő Válaszúton. Gyermekévei idején a vegyes nemzetiségű faluban, anyanyelvével párhuzamosan a román valamint a cigány nyelvet is megtanulta. Tanulmányait Kolozsváron folytatta, majd a sepsiszentgyörgyi Tanítóképzőbe iratkozott, ám tanítói oklevelét már Kolozsváron szerezte meg. Sikeresen felvételizett a Zeneművészeti Főiskolára, ahol többek között Jagamas János tanítványa. Jagamas arra ösztönzi, hogy tudatosan folytassa a már kisdíák korában elkezdett gyűjtéseit. 1946 és 1950 között tanító Magyarvistán, 1951 és 1955 között egyetemi hallgató, majd tanító Lészpeden és a Gyimes-völgyében, azóta Kolozsváron él. Kötetei: Balladák könyve (1969), Új guzsalyam mellett (1973), Tegnap a Gyimesben jártam (1989), Balladák új könyve (1996), Világszárnya (2003), Elindulék este guzsalyasba... (2004), A gyimesi csángók tánc élete és táncai (2005).

A kommunizmus első éveire előreláthatóan hányatott életét. Családjára „kulák”-listára kerül, ezért eltávolítják a Zeneművészeti Főiskoláról. Így jut álláshoz tanítói oklevelével Moldvában, a Bákó közelében levő csángó faluban, Lészpeden. Itt ismeri meg a moldvai csángók hagyományait, és felismerve az elrománosító politikát, megszállottként kezdi el a Kárpátoktól keletre szakadt magyarok vokális és hangszeres népzenejének, hagyományainak gyűjtését. 1957-ben betiltják a magyar nyelvű oktatást a moldvai csángó falvakban, azonban nem tud elszakadni a vidéktől, ezért közel 8 éven keresztül a Gyimes-völgyében, fakitermelésnél vállal munkát. Később megismerkedik, majd szoros barátságot köt Martin Györggyel és együtt járják Erdélyt, főként a Mezőség és Kalotaszeg falvait táncosok, zenészek, énekesek után kutatva. A 70-es évektől kezdve jelennek meg egyedülálló balladagyűjteményének kötetei, ám ez távolról sem jelenti a hatóságok általi zaklatásának befejeztét. Az 1989 decemberében bekövetkezett változások, a határátlépés megkönnyítése után kezdte élvezni munkája gyümölcsét. Az aránylag nyugodtabb körülmények között megkezdte a gyűjtések rendszerezését és a hangzó anyagok kiadását. 1992-ben létrehozta a Kallós Zoltán Alapítványt,

mely azóta is számos hagyományörző tevékenység szervezője és támogatója, emellett a moldvai csángók ügyének egyik támogatója.

Egész életműve elismeréseként 1990-ben megkapta az Életfá-díjat. A magyar állam részéről azóta is folyamatos elismerésben részesül: megkapta 1993-ban a Magyar Művészetért díjat, 1996-ban a a Julianus- és a Kossuth-díjat, 1997-ben a Martin György-díjat, a Pro Minoritate-díjat, a Magyar Örökség-díjat, 1999-ben a Tökés László-díjat, az 56-os Érdemkeresztet, 2001-ben a Corvin-láncot és a Szent Imre-díjat, 2003-ban a Kölcsény-díjat. Az EMKE tiszteletbeli tagjává, a Magyar Néprajzi Társaság tagjává, a Magyar Művészeti Akadémia fő tagjává választotta.

Kallós Zoltán végezte a magyar nyelvterületen a legnagyobb népzenei gyűjtést. Gyűjtéseiből hanglemezes válogatások jelentek meg, archív felvételeiből több hangzóanyag-sorozatot szerkesztett és adott ki. Énekesként ő maga is két lemezt jelentetett meg: *Búsulni sohasem tudtam...*, *Idegen földre ne siess...* Néprajzi filmek szaktanácsadója, népzenei fesztiválok ünnepelt énekese, előadója. Az erdélyi és magyarországi táncházmozgalom egyik életrehívója, népzenei és néptánc táborok szervezője. Nevelői hatása rendkívüli jelentőségű, mivel hosszú évek során fiatalok tömegeivel ismertette és szerettette meg a magyar népművészetet. Szakmai tanácsai, útmutatásai több generációt indítottak el és segítettek a zeneész, táncos és néprajzos pályán. (Forrás: Kallós Zoltán Alapítvány honlapja)

MOLDVAI SZERELMI DAL

Rózsám, édes rózsám, mondd meg nekem nyilván,
Mondd meg nekem nyilván, tudjam ki igazán,
Tudjam ki igazán, mikorra várjalak,
Várjalak-e vagy nem, várjalak-e vagy nem.

Akkor szívem, akkor, akkor még akkor sem,
Mikor kapud sarka gyönggyel leveledzik.
Gyönggyel leveledzik, ezüsttel virágzik,
Mikor tűzhelyedet siring gyopár növi.

Akkor szívem, akkor, akkor, s még akkor sem,
Nem volt szívem, nem volt, tudom nem is leszen.
Soha nem volt, soha engem se várj vissza,
Mert nem jövök vissza a fekete gyászra.

Rózsám, édes rózsám, mondd meg nekem nyilván,
Mondd meg nekem nyilván, tudjam ki igazán.
Tudjam ki igazán, mikorra várjalak,
Mikorra várjalak, várjalak-e vagy nem.

Akkor szívem, akkor, akkor még akkor sem,
Mikor kapud előtt tündér vásár nyílik,
A posztóknak singjét vasrudakkal méri,
Mikor egy szem búza száz kalandját terem.

Akkor szívem, akkor, akkor s még akkor sem,
Nem volt szívem, nem volt, tudom nem is leszen,
Soha nem volt, soha engem se várj vissza,
Mert nem jövök vissza a fekete gyászra.

KÓNYA-HAMAR SÁNDOR

BÚCSÚ KALLÓS ZOLTÁNTÓL

*Fordulj kedves lovam napszentület felé,
Úgyse jövőnk többet soha visszafelé...*

Ami a nemzeti történelem gyászértéke, az a születés, teremtés és túlélés értelmének az ára lehet. S az elrendelés súlya rendíthetetlenül tesz dolgos hétköznapot, a béke és élet árára emlékeztető gyásznapot.

Vannak korszakok, amikor az emberek úgy szeretnének énekelni és táncolni is, mint ahogy gondolkoznak.

Aki ezt megfogalmazta, majd balladák könyvébe rejtve, máig érvényes üzenetként hozzánk s a nagyvilághoz el is juttatta, mindannyiunk Zoli bácsija, most a szó, zene és tánc sorsérzékeli összefonódásával, az öröklébe távozott! Ránk hagyva azt az örökséget, hogy a valamire való ember sem sóhajjal, sem a jövőre való fellebezéssel nem térhet ki a választás elől -, ugyanúgy, ahogy a ballada sohasem kaland, sohasem felbuzdulás, sohasem századokra szóló hevület, csak választás s az emberi méltósághoz való örökös ragaszkodás.

S akkor a valóság fölötti végokok köréből kiléphet a sajátos hang és mozdulat, megszabva újra és újra egy nemzet tér- és időképét, és ama gyakorlatát, mely nem csak lélekbeli.

Ezt köszönjük,

Zoli bácsi!

S azt, hogy:

*„Válaszúton van
egy hodály
Fény terem ott,
sosem homály!”*

Köszönjük hát, a legbátrabb emberi tettet, a sötétségből kilépő reményt!

Azt, hogy lesznek még korszakok, amikor az emberek úgy fognak gondolkozni, mint ahogy énekelnek és táncolni is, fölszabadult hitelességgel-, és minden hanggal-mozdulattal a jövőnek!

Álmod felett pedig, Zoli bácsi, örködjön az a gyönyörű forgószél!

Emléked már örökké él!

Egy régi keleti mondás szerint:

Egy évre készül, ki gabonát vet.

Tíz évre, ki gyümölcsfát ültet.

Legalább száz évre, ki gyereket szül és nevel.

De egy ezredévre az, aki egy nép,

Egy nemzet lelkét adja vissza!

Kolozsvár, 2018. február 14.

Korniss Péter fotográfussal. Kallós Alapítvány tulajdona

ÖRDÖNGÖSFÜZESI BÚJDOSÓDAL

Fordulj kedves lovam napszentület felé
úgyse jövőnk többet soha visszafelé
messze földre megyek elbujdosok innet
szép szülőházamat nem látom meg többet.

Füdd el jó szél füdd el hosszú útnak porát
hosszú útnak porát fakó lovam nyomát
jó ló volt a fakó jó a viselete
áldja meg az isten aki felnevelte.

Porladozik csontja fekete föld nyomja
az én bús szívem is csak a bú rongálja
árva vagyok árva mint réten a tarló
kinek ékességét elvette a sarló

Fordulj kedves lovam napszentület felé
úgyse jövőnk többet soha visszafelé
messze földre megyek elbujdosok innet
szép szülőházamat nem látom meg többet

Idegen országban idegen emberek
járok az utcákon senkit nem ismerek
szólanék hozzájuk de ők nem értenek
ezen az én szívem de nagyon kesereg

Az idegen földön olyan beteg vagyok
szomszédim házáig alig elámbolygok
szomszédim azt mondják talán meg is halok
én is azt gondolom meg sem is maradok

WASS ALBERT

ADJÁTOK VISSZA A HEGYEIMET

(Nyitórészlet)

Urak, akik a világ dolgait igazítjátok: adjátok vissza a hegyeimet!

Bevallom őszintén: nem érdekel sem a politikátok, sem a világnézeti kérdéseitek, sem nagyszabású elgondolásaitok, melyekkel az embermilliók sorsát rendezni kívánjátok. Nem érdekelnek az embermilliók sem. Egy érdekel csupán: adjátok vissza a hegyeimet! Mert bármit is mondjanak a tudósok, a fiskálisok és a katonák: azok a hegyek az enyimek. Mint ahogy én is hozzájuk tartozom attól a perctől kezdve, hogy megszülettem a lábok alatt, abban a kis házban, s ők benéztek hozzám az ablakon. Nem a telekkönyv szerint voltak az enyimek, az igaz. De enyimek voltak Isten rendelése szerint, azáltal, hogy ott születtem s ott lettem emberré. Adjátok vissza a hegyeimet! Nézzétek urak: idestova ötven esztendeje már, hogy belerángattatok ebbe a játékba. Játsoztatok az én bőrömön háborút és országosztást, ideoda ajándékoztatok engem s a hegyeimet, mint ahogy gyermekek ajándékozzák a játékszereket egymásnak. S én ötven esztendeig engedelmesen játszottam nektek mindent, amit csak parancsoltatok: kisebbségi sorsot, megaláztatást és elnyomatást, üldöztetést nyelvem és fajtám miatt, fölszabadulást és katonásdit. Játsoztam háborút. Lelkesedést és halálfélelmet, rámenős bátorságot és fejvesztett menekülést, játszottam kétségbeesést, fájdalmat, dühöt, elvesztett háborút. Játsoztam elvesztett ott-hont és elvesztett családot, csikorgó fogú bosszúvágyat és hadifogságot, játszottam hontalan bujdosást, magányos, kóborló farkassorsot az emberi rengetegben... urak, nekem elég volt. Én nem játszom tovább. Adjátok vissza a hegyeimet! Ne mondjátok, hogy keressek magamnak máshol helyet a világban, mert nincsen ennek a világnak helye, ami az enyém volna azon az egyen kívül. Ne mondjátok, hogy befogadtok ebbe vagy abba az országba, mert nincsen nekem azokban az országokban semmi keresnivalóm. Ne mondjátok, hogy lelek magamnak hegyet a Kordillerrákban, vagy a Sierra Nevadán: mert a más hegyei azok, nem az enyimek. Az én számomra nincs szépségük és nincs békességük azoknak a hegyeknek.

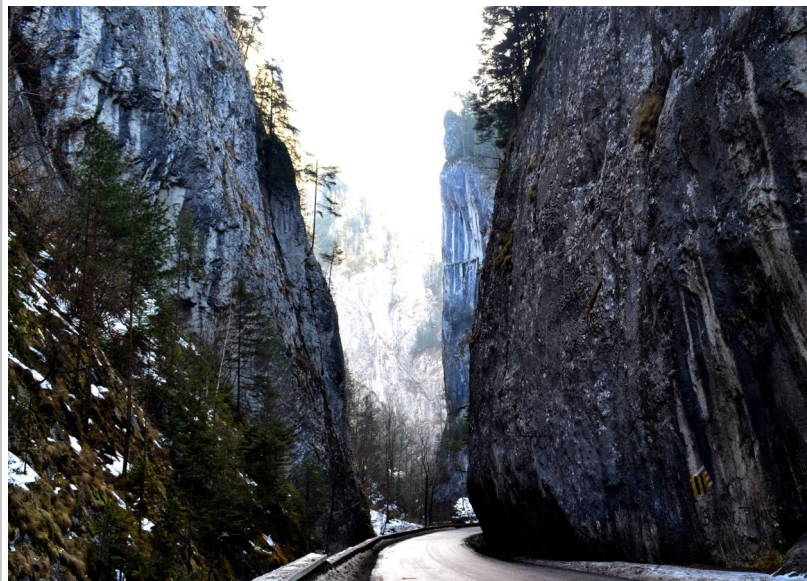
Adjátok vissza az én negyeimet!

És azt se mondjátok, hogy nem én vagyok az egyetlen, akinek ez a sorsa, mert milliók váltak földönfutókká játékaik során és én csak egy vagyok a milliók közül. Számomra nem vigasztalás, hogy millióknak fáj ugyanaz, ami nekem. Magamnak fáj, ami bennem fáj. Adjátok vissza a hegyeimet!

Ne mondjátok azt sem, hogy van, aki többet vesztett, senki sem vesztett annyit, mint én. Nekem nem volt Palotám, amit fölépíthetnétek valahol a föld másik oldalán. Nekem nem volt vagyonom, amit bankjaitok visszafizethetnétek, ha megszállná őket a jótékonyság láza. Állásom sem volt, hivatalom sem, ami helyett újat adhatnátok. Nekem semmim sem volt, csak a hegyeim s egy asszony, akit szerettem. S ez a kettő együtt többet ért, mint a világ valamennyi palotája, vagyona és hivatala. Senki sem vesztett ebben a játékban annyit, mint én. Adjátok vissza a hegyeimet!

Urak, én alázatosan elhiszem, hogy nagyok vagytok és hatalmasok. Hogy kisujjatok egyetlen mozdulatára milliók halnak meg, országok cserélnek gazdát és földrészek süllyednek el a tengerek mélységeibe. De mindezeket túl hinni szeretném azt is, hogy tisztelitek az igazságot és a törvényt, amit Isten a világnak adott, és hogy a szívetekben jószándék szűri át még a kisujjatok mozdulatát is. De ezt csak akkor hiszem el, ha eltörlitek a rontást, ami játékaik nyomán erre a világra rászabadult, és visszaadjátok a hegyeimet

...Urak, elmondom nektek az életemet. A játékot, amit játszom kellett, mert így írtátok meg számomra a szerepet. Nem egyik, vagy másik közület, nem ez vagy amaz. Ennek a szerepnek a megírásában nincsen közöttetek bűnösebb és büntelenebb. Mind együtt vagytok felelősek ezért a rettenetes játékért. Valamennyien, kik a világ dolgait intéztétek, határokon és drótsövényeken, és világrészekeken innen és túl. Elvettétek a hegyeimet. S az életemet elrontottátok, mint ahogy a vásott gyermek elrontja a játékszert, amit már megunt, s aztán szemétre löki.

Békás Szoros. Fotó: Nemes Hajnal

WASS ALBERT

ÜZENET HAZA

Üzenem az otthoni hegyeknek:
a csillagok járása változó,
és törvényei vannak a szeleknek,
esőnek, hónapnak, fellegeknek,
és nincsen ború, örökkévaló.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad...

Üzenem a földnek: csak teremjen,
ha sáska rágja is le a vetést,
ha vakond túrja is a gyökeret.
A világ fölött örködik a Rend
s nem vész magja a nemes gabonának,
de híre sem lesz egykor a csalánnak;
az idő lemarja a gyomokat.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad...

Üzenem az erdőnek: ne féljen,
ha csattog is a baltások hada.
Mert erősebb a baltánál a fa,
s a vérvő csonkból virradó tavaszra,
új erdő sarjad győzedelmesen.
S még mindig lesznek fák, mikor a rozsda
a gyilkos vasat rég felfalta már,
s a sújtó kéz is szent jóvátétellel
hasznos anyaggá vált a föld alatt.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad...

Üzenem a háznak, mely fölnevelt:
ha egyenlővé teszik is a földdel,
nemzedékek örváltásain
jönnek majd újra boldog építők,
és kiássák a fundamentumot,
s az erkölcs ősi, hófehér kövére
emelnek falat, tetőt, templomot.
Jön ezer új Kőműves Kelemen,
ki nem hamuval és nem embervérrel
kötö meg a békesség falát,
de szenteltvízzel és búzakenyérrel
és épít régi kőből új hazát.

Üzenem a háznak, mely fölnevelt:
a fundamentum Istentől való,
és Istentől való az akarat,
mely újra építi a falakat.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad...

És üzenem a volt barátimnak,
kik megtagadják ma a nevemet:
ha fordul egyet újra a kerék,
én akkor is a barátjok leszek,
és nem lesz bosszú, gyűlölet, harag.
Kezet nyújtunk egymásnak és megyünk
és leszünk Egy Cél és Egy Akarat:
a víz szalad, de a kő marad,
a kő marad...

És üzenem mindenkinek,
testvérnek, rokonnak, idegennek,
gonosznak, jónak,
hűségeseknek és alávalónak,
annak, akit a fájás űz és annak,
kinek kezéhez vércseppek tapadnak:
Vigyázzatok és imádkozzatok!
Valahol fönt a magas ég alatt
Mozdulnak már lassan a csillagok
s a víz szalad, a kő marad,
a kő marad...

Maradnak az igazak és a jók,
a tiszták és a békességesek.
Erdők, hegyek, tanok és emberek.
Jól gondolja meg, ki mit cselekszik!
Likasztják már az égben fönn a rostát,
s a csillagok tengelyét olajozzák
szorgalmas angyalok.
És léssen csillagfordulás megint,
és miként hirdeti a Biblia:
megméretik az embernek fia
s ki mint vetett, azonképpen arat,
mert elfut a víz és a kő marad,
a kő marad...!

Radnai-havasok

KÁNYÁDI SÁNDOR

KÉPESLAP

most tél van itt nálunk nagy hó békebeli
a föld szintjét jó fél öllel megemeli

az éjszakák megannyi mammuthallgatás
az ember mást se tesz napokig csöndet és

befagyott magányunk jégpáncélja alatt
dédelgetünk egy-egy piros szemű halat

kaparja kitartóan a tájat a tél
hatalmas zsilejtje a szél

míg bruegheli tökélyvel zúzmarát
virágozik olt mentén a fűzfaág

és átüt mindenben mint tépésen a vér
a hófehér

KANADAI / AMERIKAI
MAGYARSÁG

1949 óta szolgálja a nyugatra szakadt magyar közösséget.

Elismerten, a nyugati világ legnagyobb példányszámban megjelenő magyar hetilapja. Megjelenik minden szerdán délelőtt, és még aznap olvashatják, akik megvásárolják a torontói magyar üzletekben. Előfizetés \$75 egy évre vagy \$40 félévre, postázással. A legfrissebb magyarországi, nemzetközi és sport híreket foglalja össze lapunk minden politikai elhajlás nélkül, mint a múltban. A Magyarországon hirdetések több ezer olvasóhoz szólhatnak! Olvassa, hirdessen és rendelje meg a mindenki által szeretett Kékújságot!

A legjobban informált magyar a Magyarorságot olvassa!

Published by: Canadian Hungarian Media non Profit Corp.
747 St. Clair Ave. W. #103.
Toronto, ON M6C 4A4 Canada
Telefon: 416-656-8361, Fax: 416-651-2442

Kiadó: Aykler Béla
Főszerkesztő: Susan Papp
Felelős Szerkesztő: Dr Tanka László
Szerkesztő: Balás Róbert
Számítógépes szerkesztő: Horváth Zsolt
Web: www.kanadaimagyarsag.ca
E-mail: info@kanadaimagyarsag.ca

Reméljük továbbra is szolgálhatjuk a magyarságot a nyugat legnagyobb számú hetilapjával.

FEBRUÁRI DISZNÓTOROS HÉTVÉGE TORONTÓBAN

Immár hagyománynak tekinthető a februári disznóvágás Torontóban. Idén ráadásul egy napra szervezték a jótékonyági disznóvágást és a Disznótoros Cserkészbált is. Finomságokból és disznótoros kántálásból egyik helyen sem volt hiány!

Hagyományörző és jótékonyági disznóvágást tartott a kanadai magyar közösség Torontó mellett. 10 disznóból készültek a pompás és ízletes kolbászok, hurkák és az óriási kondérban vidáman rotyogott a pörkölt is. Az esemény helyszínét Balla Sándor, a Kanadai Magyar Kulturális Tanács elnökhelyettese biztosította a tanyáján. Balla elmondta, a disznóvágás után a St. Francis Shelter missziójának adományozzák a nap folyamán készített hurka-kolbászból összeállított tálakat. Összesen 100 rászoruló kapta meg a magyar finomságokat. Az eseményen több szervezet is képviseltette magát, így a Torontói Magyar Ház, az Orbán Balázs Társaság, a Bácskabánai Kör és a Kodály Táncegyüttes is.

A jóhangulatú sütés-főzés-töltés napjának kiemelt vendégei voltak a Kőrösi Csoma Program ösztöndíjasai, akik amellest, hogy segítették a program lebonyolítását, egy hagyományos disznótoros kántálást is előadtak. A Melich Krisztina által összeállított kántálás szövegének egy részletét idézzük:

*Megdöglött már az a disznó, akit megöltek?
Adjanak a hurkájából, ha maradt egyet!
Mert maholnap nagybőjt lesz, hurkát enni nem jó lesz,
Adjanak már, adjanak már, ha maradt egyet!*

A KCSP-s csapat:

*Melich Krisztina
Papp Csilla
Béres Orsolya
Csibi Balázs
Pintér Zsanett
Herold Barnabás*

A disznótoros nemcsak az ebédet jelentette, hanem este is hasonló ízeket kóstolhattak a Szent Erzsébet templomba érkezők. Ott tartották meg a már nagy múltra visszatekintő Disznótoros Cserkészbált. A 20. Árpád Vezér Cserkészcsapat és a 42. Szent Kinga Leánycserkészcsapat által szervezett esemény is telhással zajlott. Az ínycsiklandozó ételekhez a jó hangulatot a Fesztivál zenekar szolgáltatta, illetve fellépett a Kodály Táncegyüttes is. A vacsorán részt vett dr. Szabó Stefánia Magyarország Torontói Főkonzulja is, aki itt jelentette be, hogy tárgyalásokat folytatnak az Air Canada képviselőivel arról, hogy a hét mindennapján legyen közvetlen járat Torontó és Budapest között. Az estét tombola és moldvai csángó táncbál zárta. Mindkét esemény kiemelt népszerűségét és sikerét látva nem kérdés, hogy jövőre ismét megrendezésre kerülnek az események. És ami még fontosabb, ezáltal a magyar hagyományokat is ápolják és továbbadják a résztvevők!
(Csibi Balázs KCSP ösztöndíjas)

CSIBI BALÁZS

ÍGY IS LEHET...

Önkénteskedni fontos dolog! Mégis kevesen vállalkoznak arra, hogy időt és energiát nem kímélve ilyen módon segítsenek egy közösségnek vagy szervezetnek. Az pedig kurióznak tekinthető, ha az amerikai kontinensről érkezik Európába ilyen céllal egy fiatal. Pulins Rebeka óriási küldetésre vállalkozott pár évvel ezelőtt, amikor Szalontára érkezett. Ez az ő története.

Ahogy megérkeztem Rebekához, egy óriási fotóalbumot mutatott, tele emlékekkel az erdélyi önkénteskedéséről.

Amikor először Csaba testvér mellé kerültem, nem gondoltam volna, hogy hat hónappal később már lesz két keresztgyermekem és ilyen mély kapcsolat alakul ki

közöttünk. Külföldi magyar vagyok, itt tanultam magyarul, itt születtem - ahogyan anyukám is. Mindezáltal tudok olyan jól beszélni az otthoniakkal, hogy keresztanyuka is lehettem.

Mennyire fontos neked a helyi magyar közösség?

Amikor a kanadai ismerőseimmel vagyok, sokat mesélek nekik a magyar közösségről, mert az a nagy része az életemnek. Ötéves koromban kezdtem táncolni a Kodály Néptáncgyűttesben. Ezenkívül cserkészkedem is, jelenleg segéd-tiszt-vezető vagyok, ahol a tábortokat szervezem. Magyar templomba is járok, ahol az ifjúsági ministráns csapat egyik hittanvezetője vagyok.

Aztán Erdélyben vállaltál missziót...

Érettségi után úgy döntöttem, elmegyek Európába és Csaba testvér egyik gyermekotthonába mentem önkénteskedni. Szalontára kerültem, a román-magyar határ mentén, Békéscsábától nem messze. Az egyik legnagyobb otthon működik itt, ahol körülbelül száz gyerek van. Összesen tíz családba vannak felosztva. Az elején önkéntes voltam, minden családban segítettem, ott, ahol szükség volt rá. Tanulással, mosással, vigyáztam a gyerekekre, ha a nevelőnek el kellett mennie. Vagy éppen a konyhán segítettem. Az egyik nevelő pont elment és mondták, hogy ideiglenesen vegyem át a helyét. Én naívan azt gondoltam, hogy ez pár nap maximum, amíg találnak új nevelőt. Azonban ez nehéz folyamat volt, mert amúgyis nehéz munkáról van szó. Végül 5 hónapot voltam nevelő. Nem úgy láttam, hogy ez feladat vagy munka. Nekem ez nagy élmény volt. Nyilván nagyon nehéz volt. Nagyon sok olyan pil-

lanat volt, ahol kiakadtam vagy azt gondoltam, hogy hazamegyek, mert ezt már nem bírom. Egy átlagos 17 éves lány Torontóból ezt nem nagyon tapasztalja. De ugyanakkor annyi jó emlékem van, annyi jó tapasztalatom, hogy a jó dolgok megragadtak velem, mint a rosszak. Ezért járok vissza oda nagyon gyakran, mert a jó dolgok vonzanak. A rosszak is, mert akkor tudom, hogy valamit tehetek.

De hogyan lettél keresztanyuka?

Csaba testvér egyik feltétele, hogy az otthonba kerülő összes gyerek katolikus legyen. Legyen megkeresztelve és magyar iskolába járjon. Az én keresztfiam ugyanazon a napon került az otthonba, mint amikor én megérkeztem. Nagyon sok időt töltöttem Arnival, tanultunk együtt verseket az iskolában. És nagyon megszerettem.

A torontói Magyar Ház adventi vásárán te is jó tékonysági akcióban vettél részt.

Van egy család Szalontán, ahol az anyuka elkezdett képeslapokat varrni

és megtanította a fiait a műveletre. Ezeket adják el Szalontán vagy Erdélyben. Az a pénz, amit ők összeszednek, az az ő saját zsebpénzüik. Abból vehetnek ruhát vagy könyveket, ceruzákat. Ezeket árulom én is itt. Kanadában sokan akarnak jól tenni, csak nehéz és körülményes.

Novemberben Csaba testvér Torontóba látogatott, te is találkozhattál vele.

Csaba testvér misét mondott vasárnap, ami után díszebédet tartottunk. Nagyon fontos, hogy eljött ide, mert - ahogy említettem - itt nagyon sokan akarnak segíteni és jól tenni. Csaba testvér nagyon sokat változtatott az én életemen. Mióta ott vagyok, teljesen megváltozott. Sokkal jobban tudom, hogy mit kell tennem, hogyan tudok segíteni.

MEK Egyesület
 1827 Budapest, Budavári Palota F épület
 Tel: 1-224-3741
 E-mail: info@mek.oszk.hu
 URL: http://mek.oszk.hu/egyesulet

Kapcsolattartó személyek:

A MEK Egyesület elnöke: Monok István (MTA Könyvtár és Információs Központ, főigazgató)
 1051 Budapest V. ker., Arany János u. 1, 406. szoba
 Telefon: 1/411-6302
 Fax: 1/331-6954
 E-mail: monok.istvan@konyvtar.mta.hu

Ügyvezető elnök: Moldován István (OSZK – E-könyvtári Szolgáltatások Osztály, osztályvezető)
 1827 Budapest, Budavári Palota F. épület. 315. szoba
 Telefon: 1/2243-846
 Mobil: 20/400-8872
 Fax: 1/202-0804
 E-mail: moldovan@mek.oszk.hu

GÁBOR LÁSZLÓ VASKI CIWM, CFP, BMUS

Senior Financial Consultant
INVESTORS GROUP FINANCIAL SERVICES INC.

Since 1991, Gábor with his team at Investors Group, has been assisting clients in achieving their financial goals.

He has combined his personal *knowledge* and *experience* with the *research* of *Investors Group professionals* for the sole objective of *providing clients* the *clarity* and *confidence* to *achieve* their *financial goals*.

With his *team*, he helps *clients save tax, build* and *preserve wealth* for *themselves* and *future generations*.

TEAM VASKI
Guiding Your Financial Future

“A Magyar Közösség Lelkes Támogatói”

600-390 Brant Street • Burlington, ON, L7R 4J4
 1-888-467-8844, ext. 271 • gabor.vaski@investorsgroup.com

Factory and Outlet

Sunday-Monday

Closed

Tuesday-Friday

8 AM to 6 PM

Saturday

8 AM to 3 PM

Mississauga, ON,

L4X 2G1

(905) 624-9311

(905) 624-9910

MAGYAR NAPLÓ

**Az egyetlen szépirodalmi folyóirat
a DIGITALSTAND-on!**

A Magyar Napló elektronikus formája már a www.digitalstand.hu webáruházban is elérhető!
A digitális folyóirat tartalma teljes egészében megegyezik a hagyományos lapszámokéval.

DIGITALSTAND

www.digitalstand.hu

Digitális lapszám vásárlása: 390 Ft

Digitális előfizetés

12 hónapra: 3960 Ft (12 lapszám, egy lapszám ára: 330 Ft)

6 hónapra: 1980 Ft (6 lapszám, egy lapszám ára: 330 Ft)

3 hónapra: 990 Ft (3 lapszám, egy lapszám ára: 330 Ft)

(Az árak az Áfá-t tartalmazzák.)

Fedezze fel a digitális újságolvasás előnyeit! Ha a Digitalstandot választja, a Magyar Napló mindig Önnél lesz, ráadásul kedvezőbb áron, mint korábban bármikor!

animal
ADVOCATE
circle

ONTARIO
SPCA
AND HUMANE SOCIETY
PROTECTING ANIMALS SINCE 1873

**Call me to receive your
FREE will planner.**

Making a planned gift can bring
you and your family tax and
financial benefits.

For more information contact Kate at:
kturoczi@ospca.on.ca
1 (888) ONT-SPCA ext 324
Charitable Business # 88969-1044-RR0002
ontariospca.ca

Babó Bóbitája

Gyermeklap - III. évfolyam 3. szám, 2015. március

Gyermekeknek, felnőtteknek!

SZABÓ LŐRINC

TAVASZ

"Mi az?" - kérdezte Vén Rigó.
"Tavasz!" - felelt a Nap.
"Megjött?" - kérdezte Vén Rigó.
"Meg ám!" - felelt a Nap.

"Szeretsz?" - kérdezte Vén Rigó.
"Szeretlek!" - szólt a Nap.
"Akkor hát szép lesz a világ?"
"Még szebb, még boldogabb!"

Megvalósult
a Magyar Kormány
támogatásával

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

SOMLAI ANNA
ÉS ISTVÁN